

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 26 (1717) 1990 m. liepos mėn. 17 d.

XXXV METAI

Melbourne

Bažnyčių likimas Lietuvoje

Vilniaus Arkivyskupijos Kurijos Sv. Kazimiero bažnyčios ansamblio perėmimo komisijos

Pareiškimas

Kur ne kur Bažnyčios jau atiduotos, bet administraciniai ir materialiniai reikalai neduoda tikintiesiems nei užsibrėžtu laiku baigti remontus, nei kunigai turi laiko, nei lėšų, nei jėgų sugriautiems pastatams atstatyti ir galutinai sutvarkyti. Daug vargo yra ir su buvusiu ateizmo muziejumi - šv. Kazimiero bažnyčia, kurios atidarymo data kartas nuo karto vis atidėliojama. Todėl klausytojus norime supažindinti su šv. Kazimiero bažnyčios ansamblio perėmimo komisijos pareiškimu:

Per pastaruosius pusantrų metų daug kartų kreipėmės į Respublikos ir miesto valdžios įstaigas dėl jėzuitų vienuolyno pastato, esančio prie Sv. Kazimiero bažnyčios, grąžinimo tikintiesiems.

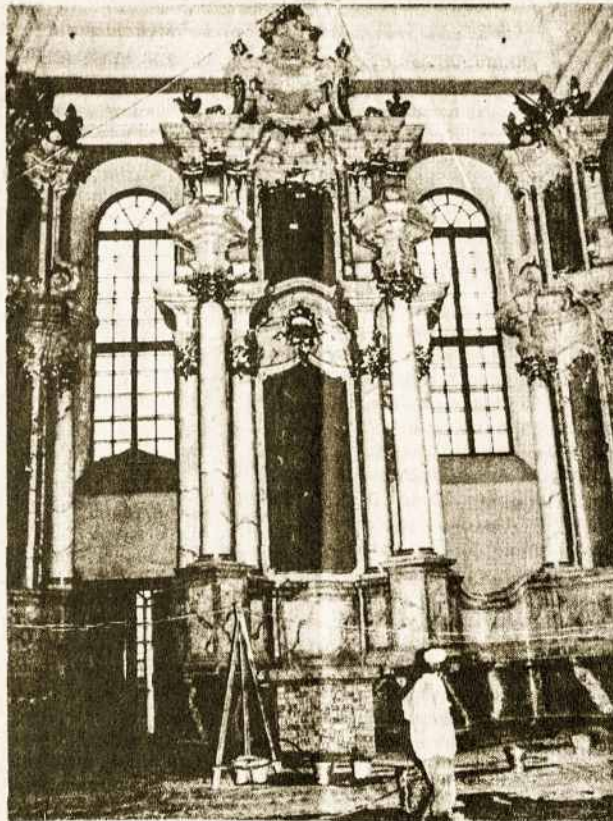
Minimas pastatas statytas jėzuitų lėšomis XVII amžiaus pradžioje. Vienuolyno patalpose kelis šimtmečius buvo Lietuvos jėzuitų provincijos centras. Čia gyveno jėzuitų įkurto senojo Vilniaus universiteto profesoriai, jų tarpe daug Lietuvai nušipelnusių žmonių: K.Sirvydas, Z.Liaukšminas ir kiti. Šis pastatas tikintiesiems brangus ir todėl, kad jame apie 30 metų gyveno šventasis Andriejus Bobola, žuvęs kankinio mirtimi Baltarusijoje kazokų antpuolio metu. Vienuolyno pastatas iš Katalikų Bažnyčios buvo atimtas po 1831 metų sukilimo ir paverstas kareivinėmis. 1919 m. Vilniaus vyskupas palaimintasis Jurgis Matulaitis grąžino pastatą tikriesiems šeiminkams - vienuoliams jėzuitams, kurie tarpukario metais šalia vienuolyno pasistatė berniukų gimnazijos pastatą. Pasitraukus kaizerinės kariuomenės kareiviams, prieš grąžinant vienuolyną jėzuitams, jame keletą mėnesių glaudėsi Vytauto Didžiojo gimnazija. 1940 metais vienuolyno pastatą užėmė sovietinė kariuomenė, kuri čia šeiminkavo ir pirmaisiais pokario metais. Vėliau patalpos buvo atiduotos jėzuitų gimnazijos pastate įsikūrusiai Vienuolio vidurinei mokyklai.

Pradėjus mokyklos rekonstrukciją, keleta metų vienuolynas stovėjo be stogo ir langų. Kadangi vienuolyno patalpos netinkamos mokyklai, buvo numatyta jose įrengti darbių patalpas - įvairias dirbtuves. Tam buvo numatyta po kelias celes sujungti į didesnes patalpas, išgriaunant skersines celių pertvaras. 1989 m. visuomenei

reikalaujant ir bažnytinei vyriausybei pareiškus pageidavimą, respublikos vyriausybė nutarė pastatą grąžinti tikintiesiems. Tačiau CK sekretoriaus V.Baltrūno ir Vykdomojo komiteto pirmininko A.Vileikio pastangomis, šio nutarimo vykdymas buvo sustabdytas ir pradėtas pagreintu tempu pastato pritaikymas mokyklai. Išardžius skersines pertvaras, išilginės vienuolyno sienos neatlaikė naujai pastatyto ketvirto aukšto sienų svorio ir 1989 m. lapkričio mėn. didelė dalis pastato sugriuvo. Avarijoje žuvo vienas darbininkas.

Po šios avarijos vėl iškyla pastato paskirties klausimas. Juk jau vasario mėnesį buvo priimtas įstatymas dėl tarybiniais metais iš Bažnyčios

atimtų pastatų grąžinimo. Nepriklausomos Lietuvos vyriausybė turėtų laikytis šio nutarimo. Anksčiau ar vėliau pastatą teks grąžinti tikriesiems šeiminkams. Ar verta vėl iš naujo šiame pastate projektuoti mokyklą, o paskui atstatinėti padarytus pakeitimus. Ar tai nebus bereikalingas lėšų švaistymas? Bažnyčia, šio vienuolyno statytojai jėzuitai rūpinosi ir šiandien rūpinasi visuomenės dvasine kultūra, jaunimo dvasios ugdymu. Atsikuriantys vienuolynai Lietuvoje pasiryžę tęsti šią tradiciją: jie priglaus po savo stogu ir atsikūrusias katalikiško jaunimo organizacijas, kurios šiandien Vilniuje neturi kur glaudis. Tai skautai, ateitininkai, Eucharistijos

Atnaujinama Sv. Kazimiero šventovė Vilniuje. Ji buvo paversta ateistiniu muziejumi

bičiuliai ir kt. Mokyklos jų neįsileidžia, o miesto valdžia tinkamų patalpų neskiria.

Grąžinus tikintiesiems patalpas virš Sv. Kazimiero bažnyčios zakristijos, būtina kuo skubiau pradėti vienuolyno atstatymo darbus. Patalpos virš zakristijos yra vienuolyno neaskiriama dalis ir jos turi būti restauruojamos kartu. Dabar į tas tuščias patalpas iš

sugriuvusio vienuolyno pro išlaužtas sienas veržiasi padaužos - ten šėlsta, daužo langus, laužo duris, kuria laužus. Yra realus pavojus sukelti gaisrą net ir Sv. Kazimiero bažnyčioje. Tada atstatymui reikalingos lėšos dar padidėtų.

Prašytume grąžinti vienuolyno pastatą, Bažnyčiai, bei kuo greičiau išspręsti viso ansamblio restauravimo finansavimo klausimą.

TIESOS ŽODIS

Visas pasaulis žino, kad tiesos žodis Sovietų Sąjungoje nepageidaujamas. Jei kas ir norėtų, būtų stačiai neįmanoma paskelbti tikslėnis duomenis apie tai, kiek žmonių sovietinėje imperijoje nukentėjo dėl tiesos žodžio: kiek persekiota, tardyta, kankinta, kalinta, tremta, žudyta. O tiksliausia išvada turbūt būtų: visi sovietų Sąjungos gyventojai septynis dešimtmečius kentėjo dėl tiesos žodžio, nes tiesos badas skurdino žmogaus dvasią. Užčiauptos lūpos nuo darželinio mokinuko iki žilagalvio pensininko išaugino sovietinio tipo žmogų - skirtingą naujųjų laikų ne tik medžiaginį, bet ir dvasinį vergą. Sistemos utopininkams, saugojant partijos liniją, ne vien tiesos žodis, bet ir mintis tapo šalintinu dalyku. Buvo baudžiami ir naikinami visi tie, kurie, valdovų manymu, tiesos žodį galėtų tarti.

Penkmečiais vis pratęsiama tiesioji partijos linija ėmė kreivotis. Pro atdarą langą į platųjį pasaulį smelkėsi vis daugiau jaunosios kartos žvilgsnių. Ir praregėtas milžiniškas atsilikimas. Už tai kas nors turėjo būti kaltas. Suniekintas Stalinas, pasmerktas jo kultas, tik ne toji penkmečiais ir nežinia šuoliuojanti partijos linija. Iškilusi drąsioji mąstymo permaina, senų smegenų naujas instrumentais operacija sudrebino visos imperijos pamatus: jei „šventieji“ nebe šventi, tai kas šiandien tikra? Ideologiniai susvyravimai, ieškojimas vakarietiško tipo politinių išeičių, propagandinė šluota, per dešimtmečius šlavusi maisto lentynas, turėjo pakreivoti tą tiesiąją liniją, net atsakomis išsibrėžti, net skersiniais brūkšniais išdrįsti rodytis negirdėtai vardais, atkurtais nebe tos pačios spalvos judėjimais. Ir tada viso to subraškėjimo priekinė reformų, ieškotojai išstūmė gudresnį, mokytesnį bendramintį Gorbačiova.

Pavergtieji, taigi ir mūsų tauta, tame permainų sukūryje nubrėžė ryškiai skersinę liniją. Griūti su vis garsiau braškancia imperija, su penkiasdešimt metų tautą smaugusiu okupantu - kas benorėtų? Siuo metu Siaurės Ameriką lankantis laisvės kovotojas, pogrindžio spaudos kūrėjas ir leidėjas, sąžinės kalinys kunigas Sigitas Tamkevičius gyvu žodžiu patvirtina „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos“ išlikimo stebuklą ir jos didžiąją reikšmę tautos atgimimui. Už tiesos žodį gulaguose buvo sumokėta labai aukšta kaina. Šiandien tėvynėje laisvėjantis tiesos žodis tampa nepamainomu švyturiu, rodančiu kelius ir į nepriklausomybės įgyvendinimą. C.S.

(Tėviškes Ziburiai Nr.23)

Bažnyčia nepajėgtų realizuoti restauracijos projektą, o pastato sienos virto griuvėsiais buvusios Sveitimo ministerijos ir miesto buvusio Vykdomojo komiteto neišmintingų sprendimų pasekoje. Tikimės, kad Nepriklausomos Lietuvos valdžios įstaigos supras apgailėtiną vieno iš vertingiausių Vilniaus senamiesčio ansamblių tragišką šiandieninę būklę ir ras išmintingą sprendimą.

Pasirašė: Sv. Kazimiero bažnyčios ansamblio perėmimo komisijos nariai: Kun. J.Boruta, Kun. D.Valiukonis, Kun. J.K.Matulionis.

SMAUGIMO POLITIKA

Amerika mano, kad vilkas taps ėriuku

Vėl susitelkė — turime prieš akis — keliolika laikų iš Lietuvos ir kitų kraštų, pluoštą formalios ir neformalios /dabar „blokadinės“/ spaudos. Taigi pasiskaitykim.

Vienas tautietis iš Ukmergės rašo: „Sovietų Sąjungos vadovai, visiškai neįsąsmonė atsakomybės prieš jų valdomas tautas, vieną šneką, skelbia, kitą daro. Nebėra jau „viešumo“/glasnost/, kurį prieš penketą metų iškilmingai paskelbė M. Gorbačiovas. Pastaruoju metu iš jo pasityčiojo, o iš Lietuvos visiškai išvijo. Ištremė beveik visus užsienio žurnalistus, neišduoda vizų važiuoti į Lietuvą kultūrininkams, sportininkams, netgi gydytojams ir paprastiesiems turistams, norintiems aplankyti savo gimines. Aklinai uždarė sienas su užsieniu. Tebesitęsia smaugimo politika, genocidinė blokada. Kai kuriais požiūriais M. Gorbačiovas su N. Ryžkovu šioje srityje pralenkė net Staliną. Šis, kaip žinia, trėmė, vežė, žudė, kankino atrinkdamas atskirus žmones, šeimas, žmonių grupes, bet vis dėlto išleisdavo šokių tokius įstatymus tam pateisinti. O Gorbis su Ryžkovu žudo primestą blokadą visą Lietuvį tautą, netgi joje gyvenančius svetimaučius, pačius rusus įskaitant. Jeigu Stalino laikais lageriai buvo tam tikrose vietose, tai dabar jų paversta ištušti lageriu, kurio sienas labai atidžiai saugo okupacinė kariuomenė: draudžia sanykiuoti ne tik su Vakarais, bet ir su Rytų kraštais. Lietuviai yra darbštūs žmonės, ne elgetos, jie nori jiems reikalingų dalykų gauti mainais už savo gaminius ar pirkti už pinigų, bet Maskvos valdovai neleidžia. Tokią „tvarką“ Gorbis pavadino „humaniškojo demokratinio leninistinio socializmo vardu. „Humaniškumas“ reikiams ir tuo, kad nuo jo kenčia niekuo dėti nekalti vaikai, seneliai, ligonys, jauno amžiaus mergaitės, berniukai. Praktiškai klesti melas ir apgaulė. Didesnės Kremliaus fizinės jėgos prievartinė jėga Lietuva ultimatyviai spaudžiama, kad atsauktų jos III.11 paskelbtą nepriklausomybę“.

Rusas prof. M. Vosenskis rašo, kad „Lietuvos ūkio blokada yra grubus pasityčiojimas iš sąjunginės respublikos konstitucinio statuso ... Lietuvos atvejais — tai konstitucijos pažeidimas, bet ne iš Lietuvos, o iš Kremliaus vadovų pusės“. Sovietų liaudies deputatas V. Selitulinas blokadą Lietuvai šitaip vertina: „Blokados pasekmės mums, be abeje, bus neigiamos. Kremlius sąmoningai didina įtampą Respublikoje ... Dabartinė Kremliaus politika suskaldys šalį į smulkias, tarpusavyje nesutariančias valstybes.“ Maskvietis D. Semonajevs

BRONIUS KVIKLYS

Mūsų specialus bendradarbis Čikagoje

atsiprašinėja, kad mitinguose buvo pasakyta Lietuvai nepalankių žodžių ir rašo: „Šiuos žodžius pasakė nerusai. Tai — žodžiai be tautybės, be tėvynės be sąžinės.“ Jis džiaugiasi, kad rinkimus į Rusijos tarybą laimėjo demokratinės Rusijos blokas. „O šio bloko programoje — ir Baltijos nepriklausomybės pripažinimas: ... Melsius už Lietuvą, Latviją, Estiją, kadangi tuo pačiu melsius ir už Rusiją. Būkite tikri: tie rusai, kuriems brangi Rusija, — su Lietuva!“

Iš Gruzijos sostinės Tbilisio A. Piatkovskaja atsiuntė tokio turinio laišką: „Atleisk man, rusei, už tai, ką su tavimi padarė, už tai, kad nieko negaliu tokią sunkią valandą tau padėti — tik savo ašara prisidėti prie tos ašarų jūros, kurią paliejei prieš 50 metų, ir parašyti protestą savo vyriausybei, kad tave vėl okupavo. Istorija kartojasi. Tada 1940-aisiais tau niekas neištiesė pagalbos rankos. O dabar — žinok: turi gausybę šalininkų visoje mūsų šalyje. Savo balsu prisidedu prie Tbilisio mitingo, surengto tau apginti. Duok, Dieve, tau atsilaukti nelygioje kovoje!“

O. Repnoju iš Roslavlio / Smolensko sritis/ iškelia klausimą, kad tie rusai, kurie buvo savo laikų į Lietuvą atkelti, dabar gal būt „saugumo sumetimais“ panorės apiešti Lietuvą. Jiems jis šitaip sako: „Maloniai prašom. Rusija nuoširdžiai sutiks jus eilių prie parduotuvių jautukams, šaltais biurokratų žvilgsniais, šviežia namine. Cia jūs, rusai, galėsite netrukdomi grumtis su rusofobija ir kitamaniais. Maloniai kviečiam!“

Po pereitais metais Arminiją ištiksusios didžiulės žemės drebjimo nelaimės. Lietuva suteikė nesavanaudišką pagalbą tūkstančiams armėnų bei jų vaikų. Davė jiems butus, padėjo suorganizuoti mokyklą. Dabar Maskva įsakė jiems sugrįžti į savo tėvynę. Su lietuviais armėnai išsiskyrė labai nuoširdžiai. Išvykdami dėkojo už prieglobstį. Nors patys labai neturtingi, inėšė į Lietuvos blokados fondą 10.000 rublių. O Gruzijos profesinė sąjunga pranešė, kad ji suteikia nemokamą poilsį geriausiuose Gruzijos kuruotuose 20-čiai Lietuvos studentų.

Tulas panevėžietis mums rašo: „Klysta JAV-bių politikai manydami, kad vilkas taps ėriuku. Gal tas ir įmanoma Amerikoje, bet Sovietijoje tokių stebuklų nebuvo... Jeigu tarptautinėje politikos rinkoje buvo parduota Lietuvos laisvė, tai kokia garantija, kad kada nors

negalėtų būti parduota JAV, Anglijos, Prancūzijos, Vokietijos ar Kanados valstybingumas... Mūsų žmonės vis labiau įsitikina, kad ir vis daugiau šneka, kad JAV-bės yra tokia pati totalitarinė valstybė, kaip sovietų Sąjunga. Nes ir ji elgiasi panašiai: žodžiais sako viena, kitką daro. Nėra abejonės, kad tarp Sovietų S-gos ir JAV-bių buvo sudarytas Miuncheno pobūdžio susitarimas. Tada dešimtys tūkstančių mūsų laisvės kovotojų žuvo gindami Lietuvos laisvę, bet keikdami Ameriką ir jos parašytas „tautų laisvės chartas“. Tokia politinė realybė. Tada Lietuva bekovodama liko vienai viena. Bet ir šiandieną tas pats. Taigi negalima JAV-bių pavadinti laisvės ir demokratijos gynėja. Jos vyriausybė baili ir beprincipinė ... Tikėjome mes Amerika ligi pastarųjų dienų. Mums melavo Gorbis, melavo ir tariamoji demokratijos gynėja Amerika, palikusi Latviją, Estiją, Lietuvą žūčiai. Kai pokario metais sovietai paskelbė Berlyno blokadą. JAV-bės tuojau suorganizavo oro tiltą ir teikė įvairiausias gėrybes, o kai Lietuvai buvo paskelbta labai kieta blokada, nei Amerika, nei kiti tos didžiosios valstybės jai netgi geru žodžiu ar protestu nepadėjo.“ Toliau panevėžietis tęsia: „Blokada begalo kieta: Lietuva izoliuota, apsupta, nutrauktas ryšys su pasauliu, įvesta naftos, dujų, žaliavų tiekimo, kreditų įšaldymo, kultūrinė blokada. Lietuva jau tapo nelaimės kraštu. Maskvoje jau paruošta Lietuvai nauja okupacinė administracija su lietuviškais kvilingais - Mykolu Burokevičium priešakyje. Šis vyras savo laikui strybų eilėse „liejo lietuvių kraują. Kai jis bus vėl pastatytas į valdžią, tekės vėl lietuvių kraujo upeliai. Bet ar jie pasieks Baltuosius rūmus ir mus pardavusios demokratijos sąžinę?“

Pabaigai keletas minčių iš Lietuvos spaudos. - „Ką didžiųjų susisiekėjams žada Lietuvėlei — dar nežinome. Tikimės, kad JAV prezidentas kviečiamas vis dėlto neatsiųs ekspedicinio korpuso į Pabaltijį tramdyti „karštuolių“ nepriklausomybininkų“ (kun. V. Aliulis).

- Neužmirškime, kad esame rakštis pasaulio pasturgalyje. Būkime pasiruošę pareinamojo laikotarpio sutarčiai. Gorbačiovas tikisi, kad per tą laiką jo nudvėsusi karvė ims duoti pieną“.

Latvijos atstovas Maskvoje. Penkiasdešimt vienerių metų amžiaus latvis poetas Janis Peters yra paskirtas oficialiuoju Latvijos atstovu Maskvoje. Jis yra TSRS liaudies deputatas, vienas iš Latvijos liaudies fronto steigėjų. Janis Peters pažymėjo, kad Latvijos nuolatinė atstovybė Maskvoje turi būti pakelta į ambasados lygį, pasakė, kad atvykęs į Maskvą jis sieks užmegzti ryšius ne tik su sovietinės valdžios viršūnėmis, bet taip pat su Vakarų ir Rytų Europos valstybių ambasadomis. Janis Peters liepos 30 dieną pradės eiti Latvijos oficialaus atstovo Maskvoje pareigas.

ĮVYKIAI

„Rusija - Lietuva“. Maskvos Gorkio parke rengiamas masinis mitingas už trijų Pabaltijo respublikų nepriklausomybę. Spaudos agentūrų žiniomis, mitingą ruošia visuomeninė grupė, pasivadinti „Rusija-Lietuva“. Šiuo mitingu bus paminėtas trijų Pabaltijo respublikų - Lietuvos, Latvijos ir Estijos, - okupacijos ir prievartinio įjungimo į Sovietų Sąjungą penkiadešimtmetis, pabrėžta Pabaltijo tautų teisė pilnai atgauti prarastą laisvę ir nepriklausomybę.

Ukrainos Katalikų Bažnyčia. Bendrojoje audiencijoje popiežius Jonas Paulius ypatingai prisiminė Ukrainos rytų apeigų katalikų Bažnyčią. Visi dėkokoje Dievui, - kalbėjo šv. Tėvas, - už Ukrainos katalikų Bažnyčios atgimimą. Dėkokoje už Ukrainos ir Užkarpatės katalikų išsaugotą gilų tikėjimą, už Kristaus Bažnyčiai paliudytą ištikimybę, kurios dėka šiandien galime pagrįstai puoselėti viltį, jog bus pašalintos visos kliūtys skiriančios Vakarų ir Rytų krikščionių bendruomenes. Visų krikščionių vienybės melskime paties Kristaus žodžiais: „Tegul visi bus viena, kaip tu Tėve manyje ir aš Tavyje“.

Maskvos miesto taryba vakarykščiame posėdyje svarstė pasiūlymą Lietuvai naftos, nepaisant Kremliaus prieš Lietuvą paskelbtos ekonominės blokados. Pasiūlymas grindžiamas susirpinimu, kad dėl naftos stokos Lietuvoje Lietuva nebegalėsianti aprūpinti Rusijos respublikos gyventojų pieno produktams, kurių Maskvoje ir kitur labai trūksta. Spaudos agentūros rašo, kad Maskvos miesto taryba dar nenusprendė, ar atnaujinti naftos tiekimą Lietuvai, bet, atrodo, kad dauguma miesto tarybos narių yra tam palankūs, nes yra susirūpinę Rusijoje jaučiamomis Lietuvos ekonominės blokados pasekmėmis.

Sovietų Sąjungoje tebėra apie 170 politinių kalinių, kitaminčiai vis dar įkalinami psichiatrinėse ligoninėse - pareiškė Helsinkio žmogaus teisių tarptautinės federacijos generalinis sekretorius Gerald Nagler kalbėdamas spaudos konferencijoje Kopenhagoje. Toje pačioje spaudos konferencijoje, buvęs politinis kalinis, rusas Juri Orlov paragino visus 35 kraštus, priklausančius Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijai griežtai pareikalauti, kad Sovietų Sąjunga pilnai vykdytų priimtus įsipareigojimus žmogaus teisių apsaugojimo srityje, taip pat kad būtų nubausti asmenys atsakingi už šiuo metu vykdomus ir praityje vykdytus žmogaus teisių pažeidimus.

Valgos miesto, Estijoje, taryba oficialiai pareikalavo, kad Pabaltijo karinės apygardos vadovybė pasirūpintų iki birželio dvidešimtos dienos pašalinti arba sugriauti miesto centre stovintį paminklą - ant paaukštinimo pastatytą sovietinį tanką. Paminklas buvo pastatytas pokario metais atminti Valgos miesto išlaisvimi iš nacių okupacijos. Miesto taryba įspėjo, kad jei paminklas nebus nušalintas nustatytu laiku, pati taryba pasirūpins jo sugriovimu. Spaudos agentūros primena, kad šių metų balandžio mėnesį paminklas buvo sprogusios bombos smarkiai apgadintas.

TEVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 376 7355
LEIDZIA AUSTRALIJS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius Kazys Mieldažys. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratas kaina metams \$25. Kituose kraštuose \$30. Atskiras numeris 50c. Skelbimai už skilties viena cm. - \$1.50. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

Published by Dr. Pranas Dauknyš
18 Henry St., Kensington 3031
President of the Lithuanian
Catholic Federation

Lietuvos Brastos istorija

Tai senosios Lietuvos pasienio miestas prie Bugo upės, kur susieina Ukrainos, Lenkijos ir Gudijos žemės. Dėl jo senovėje varžėsi Mozūrai, lenkai, Halico, Volinijos ir rusų kunigaikščiai. Prie jo sienų kariavo totoriai ir kryžiuočiai norėdami iš ten išstumti lietuvius. Lietuvos Brastą įkūrė lietuvių gentis Jotvingiai dėl kurios jie turėjo nuolat kariauti.

1319m. Lietuvos Brastoje įsitvirtino Lietuvos karalius Gedimanas pastatydamas tvirtą pilį ir įrengdamas Lietuvos pasienio muitinę, nes ten prie Bugo buvo brasta, per kurią galėjo pravažiuoti pirkliai vežimai. 1348m. Lietuvos Brastą jau valdė Kęstutis, saugodamas Lietuvą nuo lenkų ir totorių antpuolių. Čia prieš paskutinį Lietuvos ir Lenkijos padalinimą vyko lietuvių seimai ir įvairių valdovų susitikimai, nes miestas buvo centre visų įvykių.

Lietuvos Brastoje XIV ir XV-tame amžiuje ten apsigyveno daug žydų, kur kaip ir Vilniuje pasidarė jų kultūros centras ir vykdavo garstūs rabinų suvažiavimai. Caristinės Rusijos okupacijos metais ten buvo pastatyta stipri karinė tvirtovė, tačiau per Pirmąjį pasaulinį karą ji nesuvaldino žymesnio vaidmens, nes kaizerine vokiečių kariuomenė ją apėjo aplink ir nužygiavo toliau link Ukrainos.

Caristinei Rusijai kariaujant su vokiečiais ir austrais 1917m. įvyko bolševikų revoliucija. Rusų kareiviai politrukų ir komisarų agituojami nebeklausė savo kareivinių ir pradėjo mesti ginklus. Leninui paskelbus revoliucinį šūkį „Plėškite ir žudykite“ pataikė į rusų tradicinę galvoseną, todėl visi ėmė bėgti iš fronto į namus, kad nepasivėlinti prisivogti svetimo turto. Bolševikų valdžios karo komisaras Trockis buvo priverstas ieškoti su vokiečiais taikos. 1918m. Lietuvos Brastoje įvyko rusų ir vokiečių taikos derybos. Taip vadinama Lietuvos Brastos taika buvo po ilgų derybų pasirašyta 1918m. kovo 3 dieną.

Pasibaigus lenkų karui su bolševikais 1920m. Lietuvos Brasta pateko į lenkų rankas. Lenkai nenorėdami, kad Lietuvos Brastos vardas primintų jog šis miestas kadaise priklausė Lietuvai, pakeitė jo vardą į Brzesc nad Bugiem - Brestas prie Bugo, tačiau tas vardas nepriėjo ir pasauliniai žemėlapiai ir geografiškai pasiliko prie senojo vardo Brest Litovsk - Lietuvos Brasta. Miestas dabar turi virš 160,000 gyventojų. Didelis geležinkelių ir kelių mazgas. Pro Lietuvos Brastą ejo beveik visi rusų kariuomenės transportai į Rytų Vokietiją ir satelitinius kraštus.

1939m. rugsėjo 1d. vokiečiai pradėjo karą su Lenkija ir greitai žygiavo pirmyn, nes lenkai pasitikėdami anglių ir prancūzų pagalba, bandė kovoti visu pasieniu nesudarydami gynybos linijos kur nors krašto viduje. Rugsėjo 17d., pagal Molotovo ir Ribbentropo susitarimą sovietai užpuolė Lenkiją ir po dviejų savaičių ją su Hitlerių pasidalino. Kapituliavus Lenkijai, abu gerieji sąjungininkai, anot Hitlerio „kraujų sutvirtinę draugystę“, Lietuvos Brastoje surengė taip vadinamą „Pergalės paradą“. Bendrai paradao rinkiniai vokiečių SS daliniai ir Stalino Raudonosios gvardijos

Rašo Albinas Pocius

pulkai. Dabar sovietai visiškai nebenori prisiminti tą iškilmingą paradą, bet yra išlikusios vokiečių ir sovietų pagamintos filmos. Viena kopija turi ir Kanadoje veikiančias „Juodojo kaspino“ pabaltiečių komitetas. Reiktų kaip nors gauti tos filmos kopiją ir parodyti australų visuomenei apie jų „sąjungininkus“, kad jie suprastų jog karo pradžioje sovietai išstus 22 mėnesius buvo Hitlerio sąjungininkai ir talkininkavo naciams.

1941m. birželio 22d. Hitleriui užpuolus Rusiją, mūsų Lietuvos Brasta vėl pateko į pasaulio žinių puslapius. Tvirtovėje užsidarė raudonarmiečiai, politrukų verčiami gynėsi net 28 dienas ir beveik visi žuvo. Tarp pirmųjų žuvusių buvo ir dabartinio Sovietų Rusijos užsienio reikalų ministerio brolis Akaki Shevardnadze. Žuvusiems pagerbti yra pastatytas didelis paminklas ir juodo granito plokštėse įrašyti jų vardai.

1990m. birželio 12-13d., Lietuvos Brasta vėl pasaulio žinybos dėmesio centre, nes ten susitiko Sovietų užsienio reikalų ministeris Eduard Shevardnadze ir Vokietijos užs. reikl. min. Hans Dietrich Genscher, pasitarimams dėl abiejų Vokietijų susijungimo. Vokietijos delegacija turės žemai nusilenkti ir padėti gelii

vainiką prie paminklo pagerbiant žuvusius tvirtovės gynėjus. Skaitytojai turėtų žinoti, kad visoje Rusijoje nėra nei vieno vokiečių kareivių kapo. Po karo visi vokiečių ir jų talkininkų kapai buvo sunaikinti ir žemė su traktoriais sulyginta, todėl vokiečiams dėti vainikus prie sovietinių paminklų yra didelis įžeidimas. Sovietai neturi teisės reikalauti, kad vokiečiai nusižemintų prieš jų „herojų“ kapus, bet sovietai ir vokiečiai turėtų padėti gelii prie lenkų karių paminklo kurie čia buvo gindami savo valstybę ir pasizadėti, kad daugiau niekada neberengs bendrų „Pergalės paradų“.

Derybų metu vokiečiai turės užtikrinti sovietus, kad susijungusi Vokietija niekada daugiau nebeužpuls sovietinę imperiją ir už leidimą susijungti išgebės Rusiją nuo visiško ekonominio bankroto su bilijoninėmis markių kontribucijomis.

Sovietų Rusija reikalaujama iš vokiečių garantijų dėl taikos, taip pat turėtų duoti garantijas, kad raudonoji armija pasitrauks iš visų su Hitlerio pagalba užimtų kraštų ir suteiks laisvę Estijai, Latvijai ir mūsų Lietuvai. Sovietai turėtų duoti tikras garantijas, kad pasitrauks iš visų užimtų kraštų ir atlygins už padarytus nuostolius valstybei ir žmonėms.

MORATORIUMAS? - PARLAMENTE

Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis pasiūlė Parlamentui, kad būtų atidėtas svarstymas liečiantis ministrų pirmininkės Prunskienės pasiūlymą paskelbti Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo akto moratoriumą derybų su Maskva laikotarpiui. Landsbergis pasakė, kad svarstymas turėtų vykti ministrei pirmininkei sugrįžus iš Graikijos, kur ji lankosi su keturių dienų vizitu. Parlamentas priėmė Landsbergio pasiūlymą svarstymą atidėti, bet dar nenustatė dienos.

Spaudos agentūros rašo, kad didžioji dauguma Lietuvos parlamentarų mano, jog kovo vienuoliktosios aktas skelbiantis nepriklausomybės atkūrimą negali būti sustabdytas. Mes galėtume sustabdyti iš to akto kylančius jo realizavimo veiksmus ir sprendimus, bet ne patį aktą, pasakė tarybos vicepirmininkas Motieka. Kovo vienuoliktosios akto sustabdymui priešinasi ir Lietuvos Sąjūdžiui atstovaujantys parlamentarai, kurie Parlamente sudaro absoliutinę daugumą. Sąjūdžio atstovas išreiškė įsitikinimą, kad Aukščiausioji Taryba nepriims pasiūlymo paskelbti akto moratoriumą. Nepaisant labai įvairių šio žodžio interpretacijų, moratoriumas reiškia nepriklausomybės atsiskyką, o tai mums yra nepriimtina, pasakė Sąjūdžio atstovas ir pridūrė: yra nesąmonė kalbėti apie Kremliaus gerą valią; sovietai mum užnerė kilpa ant kaklo ir dabar mus verčia priimti jų sąlygas. Iš Vilniaus patiriama, kad šiandien 13 valandą prie Aukščiausiosios Tarybos rtmų įvyko Lietuvos Sąjūdžio Vilniaus Tarybos surengtas mitingas, kuriame buvo perskaitytas priimtas nutarimas reikiantis protestą prieš siūlomą kovo vienuoliktosios dienos

akto moratoriumą. Nepriklausomos lietuvių kompartijos centro komiteto narys Algimantas Cekuolis taip pat abejoja, kad Parlamentnas priims moratoriumo pasiūlymą. Cekuolio įsitikinimu Gorbačiovas, aplinkybių spaudžiamas, bus priverstas peržiūrėti savo nusistatymą Lietuvos atžvilgiu. Tos aplinkybės - tai gilėjanti ekonominė krizė Sovietų Sąjungoje, Jeltsino išrinkimas Rusijos respublikos prezidentu, tarptautinės bendruomenės, ypač amerikiečių spaudimas, kad Lietuvos klausimas būtų išspręstas visiem priimtų būdu.

Tuo tarpu Lietuvos Parlamentas paskelbė naujus statistinius duomenis apie Lietuvos ekonominės blokados pasekmes. Apie 480 gamyklų, tai yra 40 procentų visų Lietuvos pramonės įmonių, dėl ekonominės blokados negali normaliai veikti, dešimt svarbių įmonių visiškai nutraukė darbą, 48,500 darbininkų liko be darbo. Dėl gamybos nutraukimo arba sulėtinimo Lietuvos ūkiui buvo padaryta nuostolių už 555-kis milijardus rublių.

Iš Vilniaus buvo patirta, kad Lietuvos radijo ir televizijos naujuoju direktorium paskirtas Valiulis. Jis yra žurnalistikos dėstytojas Vilniaus universitete.

Europos ekonominė bendruomenė užsienio reikalų ministrai, posėdžiavę Liuksemburge, pranešė, jog bendruomenė yra pasirėngusi suteikti Pabaltijo kraštam humanitarinę pagalbą. Ministrai išreiškė pasitenkinimą Sovietų Sąjungos ir Pabaltijo respublikų vadovų susitikimu Maskvoje, pasidžiaugė susitikimo dalyvių paliudytu lankstumu. Tai pažymima bendruomenės kraštų ministrų paskelbtame komunikate.

LRTV

Mūsų lakūnų žuvimas - nuostolis pasauliui

Darius ir Girėno žuvimas buvo tik paviršius tragedijos, kurią Lietuva ir pasaulis pergyveno tą nelaimingą liepos 17d. naktį, 1933 metais. Istorinio ir rekordinio žygio paskutinė etape, prie Soldino, su jų žuvimu kartu žuvo ir jų ateities darbai bei laimėjimai, apie kuriuos jie svajojo poilsio valandomis, atitrukę nuo „Lituanicos“ skridimo ruošos darbų. Kas juos arčiau pažinojo ir turėjo laimės su jais bendrauti, tas gyvai jautė, kad jų pasaulėžiūros, galvosenos ir sugebėjimai ėjo daug toliau už „Lituanicos“ skridimo ribų. Jie siekė naujų pionieriškų žygių ore ir žemėje.

Kelios Darius ir Girėno būdų ypatybės man krito dėmesin. Pirmą - tai jų itin gilus ir pavyzdingas atsakomybės jausmas visuomenei. Rėmėjams duotas pažadas, kad juodu skris, buvo tarsi akmenyje iškalta priesaika, nepalaužiamas garbės žodis, kad „Lituanica“ ir juodu iš New Yorko pakils, ir kad jokios aplinkybės skridimo Lietuvon neustabdys. Antra - kiekvienas jiems artimas asmuo žinojo, kad Dariui ir Girėnui visiškai nurūpėjo asmeniškai praturtėjimas ar komercinis pasiekimas. Jų skridimo motyvas buvo aiškus noras pasitarnauti Lietuvos ir lietuvių, o kartu ir viso pasaulio gerovei. Tą aiškiai parodė ir jų pasisakymai Skridimo Testamente, ir mintys išreikštos pasikalbėjimuose skridimo organizavimo dienomis. Jų vizija - pilnose etninėse ribose atkurta Lietuva, žygiuojanti mokslo ir technikos pažangos siekiančių tautų priekyje.

Pakilus į orą, gamta mūsų lakūnams buvo ne priešas, bet naturalus gamtos fenomenas, kurį reikia suprasti, naudotis jo ypatybėmis ir su juo kooperuoti. Darius ir Girėnas buvo praktiški altruistai ir atviri, nekomplikuoti ir nedviprasmingi asmenys, kuriuos buvo labai lengva idealizuoti.

Darius ir Girėno žuvimas buvo didžiulis nuostolis mūsų tautai, nes jų asmenyse netekome autentiškų didvyrių, o kartu ir nuostolis visam pasauliui, nes jų intelektas, konstruktyvios pažinios, pagarba tautai ir žmonijai ir jų asmeninis drausmingumas žadėjo dar daug naujų laimėjimų lietuvių tautos ir pasaulio gerovei.

A.S. Vaivada

LIETUVOS PAMOKA

Visiem jau yra gerai žinomi įvykiai, privedę prie dabartinės Lietuvos krizės. Visgi reikia pridurti, kad ji buvo pagreitinata paties prezidento Gorbaciovo. Kai būdamas Lietuvoje jis įsitikino, kad lietuviai iš tikrųjų yra pasiryžę atsiskirti nuo S. Sąjungos, Gorbaciovas greitai paruošė makiavelišką išštosimo iš sąjungos įstatymą, kuris tikruomoje užkerta kelią respublikų atsiskyrimui nuo S. Sąjungos.

Lietuvių vadai skubėjo paskelbti krašto nepriklausomybės atstatymą prieš minėto įstatymo projekto pavertimą į įstatymą Liaudies Deputatų Suvažiavime. Tokiu būdu Lietuva pasielgė nepriestaraudama nei tarptautiniams įstatymams nei sovietų konstitucijai, kuri praėjo kovo 11d. dar leido respublikom laisvai atsiskirti.

Paskelbimas Lietuvos nepriklausomybės atstatymo nutebino ne vien Gorbaciovą bet ir Baltuosius Rūmus, kurių reakcijos dabar laukė susirūpinęs sovietų prezidentas. Daug kraštų kaip Australija, Belgija, Brazilija, Japonija, Kolumbija, Lenkija, Vokietija, Prancūzija, Kanada, S. Amerika ir dar kitų, niekad nepripažino sovietinės Pabaltijos Valstybių okupacijos. Buvo galima laukti, kad dabar tie kraštai galėtų pripažinti nepriklausomą Lietuvą. Bet viso pasaulio akys buvo nukreiptos į Vašingtoną-Vakarų vadą. Ką darys S. Amerika?

Vietoj tvirtos Lietuvos užstojimo, Baltieji Rūmai pasitenkino su neaiškiu pasisaymu, kad S. Amerika nepripažįsta Lietuvos okupacijos, bet kad ji laukia susidariusio konflikto išsprendimo Pabaltijos Valstybių ir Vašingtono. Kiti demokratiniai kraštai pasėkė Amerikos pavyzdžiui.

Prezidentas Gorbaciovas greit suprato vakarų bailumą ir moralės principų stoką. Tinkamai tai įvertindamas, jis siuntė vieną ultimatumą po kito reikalaujdamas atsaukti nepriklausomybės atstatymo paskelbimą. Greit pasiuntė tankus ir karius, kad užimtų kai kuriuos pastatus sostinėje Vilniuje ir įbaugintų žmones. Tūkstančiai atsiskaukimų kvietė visuomenę sukilti

prieš legaliai išrinktą naują valdžią. O kai tas viskas nedavė laukiamų rezultatų, prezidentas Gorbaciovas įsakė sustabdyti dujų, skysto kuro ir žaliavų teikimą Lietuvai, kol atkaklus Lietuvos parlamentas neatšauks savo nepriklausomybės paskelbimo.

Lietuviai yra pasiryžę geriau iškentėti vargą negu atsiskirti nepriklausomybės po 50 metų sovietinės vergovės. Visgi padėtis neužilgu pasidarys neperneršama, jei laisvas pasaulis negelbės drasio tautos, kuri yra visiškai izoliuota rusų kariuomenės dalinių. Dar nežinia ar Lietuva praras savo kovą už nepriklausomybę. Viena yra aišku, kad Lietuvoje prezidentas Gorbaciovas yra praradęs demokratinio reformatoriaus prestižą. Jei iš netyčių Sovietų Sąjunga atsigautų dėka Vakarų paramos, Gorbaciovas su jais elgtųsi, kaip jis dabar daro su mažute Lietuvos respublika.

Zinant tikrąjį Gorbaciovą iš įvykių Lietuvoje, kyla abejonė apie Vakarų progorbaciovinės politikos protingumą. Tarp kita ko, sovietų vadas nesugebėjo reformuoti savo krašto laike savo penkių metų valdymo. Jau baigiasi sovietų liaudies kantrybė ir su ja galėtų baigtis jo politinė karjera. Vienas iš Pentagonui artimų asmenų spėlioja, kad jo valdžios galas yra netolimas.

Laisvas pasaulis turėtų savęs paklausti: „Kam pasauliui ir Rusijai yra reikalinga dabartinė sovietų imperija?“ Iki šiol ji buvo pavojinga kaimyninėm valstybėm ir visam pasauliui. Dabartinis jos būk tai taikingumas nėra nuoširdus, bet iššauktas blogos ekonominės ir politinės padėties, kuri priverčia Kremlių ieškoti pagalbos laisvame pasaulyje ir mažintio savo karines išlaidas. Vakarų pagalba turėtų būti teikiama tik su sąlyga, kad S. Sąjunga įvestų demokratinę santvarką krašte ir atsisakytų Maskvos imperializmo.

Išlaikyti jėga sovietų imperija yra tuščios pastangos. Toks mėginimas tik privestų Sovietų Sąjungą prie pilietinio karo gal būt žiauriausio pasaulio istorijoje. Nebūtų naudinga nei Rusijai nei

pasauliui leisti, kad taip atsitiktų. Jokių būdu neturėtų laisvas pasaulis prisidėti prie imperijos gelbėjimo pardavinėdamas kitus kraštus, kaip kad dabar atsitinka su Lietuva.

Iš Lietuvos įvykių privalom padaryti išvadą, kad negalima pasitikėti Gorbaciovu nei Maskvos pacifizmu ir kad Vakarai serga moralinių principų trūkumo liga. Kad marksizmas ir Sovietų Sąjunga yra pilnos ydų, mes jau seniai žinojom. Bet tik dabar aiškiai pamatėm, kad ir patys Vakarai yra apsirgę sunkia dvasine liga. Su jų milijardais doleritų, bet be sielos, jie pastatė į pavojų savo egzistenciją. Turim būti dėkingi narsiai Lietuvai, kad ji padėjo atpažinti šitą mūsų pavojingą ligą!

Straipsnis iškelta tarptautinėje spaudoje, kad Lietuva yra nekalta auka ne vien sovietinio imperializmo, bet ir Vakarų moralinio bankroto.

(„Vision“ 1990.V.28)

Lėktuvų skrydžiai ir laivai į Pabaltijos valstybes

Per amerikiečių ir sovietų viršūnių susitikimą Vašingtone valstybės sekretorius Baker ir ministras Shevardnadzė pasirašė sutarties projektą pagal kurį numatoma net keturis kartus padauginti abiejų kraštų civilinių aviolinijų skrydžius į JAV-bės ir į Sov Sąjungą. Bus įvesti amerikiečių civilinių lėktuvų skrydžiai ir į Latvijos sostinę Rygą. Taip pat numatomi amerikiečių prekybinių laivų maršrutai į Talino, Rygos ir Klaipėdos uostus. Ryšium su tuo, Lietuvos vyriausybės pasiuntė telegramą Amerikos valstybės sek. Baker'ui, kurioje pažymi, kad bet kurie amerikiečių ir sovietų susitarimai, paliečiantys Pabaltijos respublikų suverenumo teises, prieš igydami galios, privalo būti tų respublikų vyriausybių patvirtinti.

Lietuvos vyriausybės pasirašė Aukščiausiosios Tarybos pirm. Landsbergis ir ministrė pirmininkė Prunskienė. Jie išreiškė pasitenkinimą tuo, kad sutarties projekte įsakmiai pabrėžiama, kad Pabaltijos kraštų uostų įjungimas į sutartį nepažeidžia Lietuvos, Latvijos ir Estijos suverenumo teisių.

ATSAKYMAS

Gana švelnus mūsų vyriausybės dėmesio atkreipimas į kai kuriuos jos daromus politinius žingsnius Australijoje, nėra joks jos užgavimas. Priešingai, straipsnis daleidžia, kad vyriausybė greičiausiai nėra tinkamai informuota apie padėtį šitam tolimam krašte.

1) Nėra abejonės, kad skirti atstovą Australijai be jokio atsklausimo mūsų ALB Krašto ir Apylinkių valdybų ir be pasitarimo prieš tai su austrų valdžia nėra pats diplomatiškiausias kelias į pasiekimą. Dabar mūsų bendruomenė nebežino, ką jai reikia ir ko nereikia daryti dėl Lietuvos klausimo šitam krašte. Jei atstovas perėmė Lietuvos gynimo darbą, mūsų veiksniai turėjo būti apie tai informuoti.

2) Su tokio straipsnio amunicija Maskva nenušautų nei vieno žvirblio. Tai tik autorių pretekstas pasibarti.

3) Reikia abejoti, kad toks straipsnis galėtų skaldyti mūsų bendruomenę, kuri, mano nuomone, yra pakankamai subrendusi ir tolerantiškesnė įvairiomis nuomonėmis negu laišku autoriai galvoja.

4) Puolantys, kartais anoniminiai, laišku negali pretenduoti primesti mums spaudos cenzūrą.

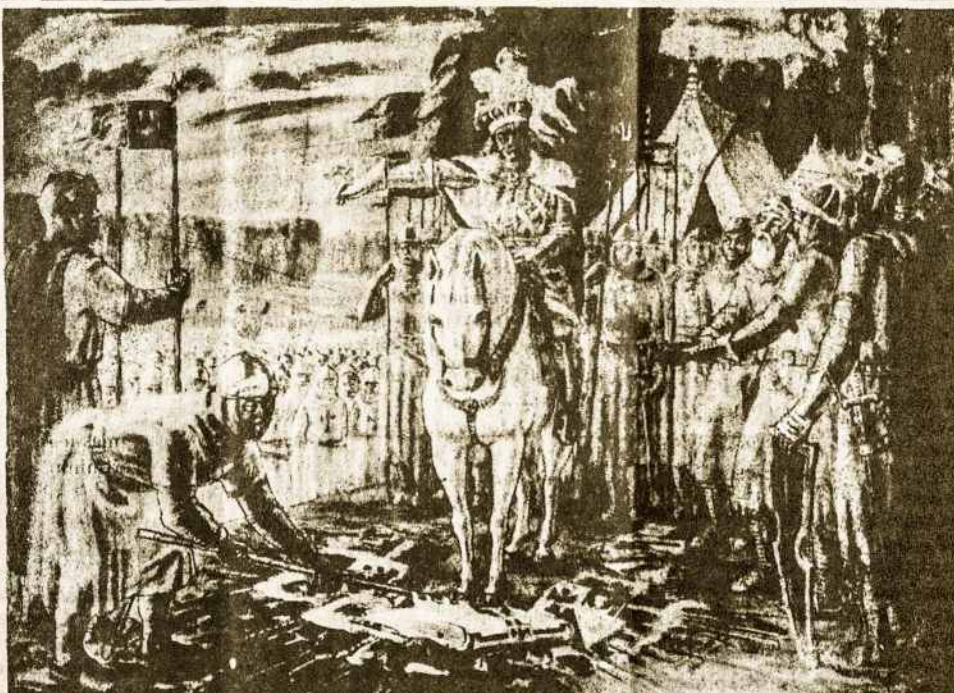
Dr. J. Kunca

Prunskienė Varšuvoje

Lietuvos ministrė pirmininkė Prunskienė grįždama iš Graikijos į Vilnių, trumpai sustojo Varšuvoje, kur pasimatė su Lenkijos ministru pirmininku Mażowieckiu. Pokalbyje buvo apžvelgti Lietuvos ir Lenkijos santykius liečiantys klausimai. Lietuvos ir Lenkijos ministrai pirmininkai šutarė, jog dabartinės bendros sienos yra neliečiamos ir kad abi šalys atsisako bet kurių teritorinių pretenzijų. Mazowieckis apgailestavo, kad Lenkijos vyriausybė be išankstinio susitarimo su Maskva negalinti ekonominiai padėti Lietuvai, taip pat ir dėl to, kad ekonominės blokados pasekmėje Lietuvos ir Lenkijos sienos perėjimo punktai yra uždaryti. Ties Lazdijais jau daugiau negu savaitę yra blokuotas Lietuvai skirtas degalų transportas. Prunskienė, betgi, pažymėjo, kad lenkų ekonominė pagalba Lietuvai nėra esminė problema: svarbiausia yra sudaryti tvirtą pagrindą lietuvių ir lenkų bendradarbiavimui.

Kontrolės punktai Lietuvos pasienyje

Vytautas Landsbergis, praneša spaudos agentūros, kalbėdamas per televiziją, paminėjo jog dabar nėra ypatingai svarbu, ar Maskva pripažįsta ar nepripažįsta Lietuvos nepriklausomybės. Ateis laikas, kai ji nepriklausomybę pripažins. Landsbergio įsitikinimu, anksčiau ar vėliau bus užmezgta derybos tarp Vilniaus ir Maskvos. Užsienio informacijos priemonės taip pat praneša, kad Lietuvos Aukščiausiosios tarybos nutarimu Lietuvos ir Sovietų Sąjungos pasienyje yra įsteigti apie keturiasdešimt kontrolės punktų. Jiem pavesta tikrinti transporto priemonių judėjimą per sieną, kad iš respublikos teritorijos į Rusiją nebūtų išvežamos Lietuvai priklausiančios prekės ir kitos gėrybės.

Kryžuočių ordinas, pralaimėjęs Žalgirio kautynes, kapituliuoja prieš Vytautą Didįjį. Prie jo kojų sudeda ginklus ir vėliavas.

VLIKO pranešimas iš Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencijos Kopenhagoje

Dr. Kazys Bobelis nedalyvavo demonstracijose Gorbačiovo vizito metu Vašingtone, nes jis jau buvo išvykęs į Kopenhagą. Tenai, 1990 birželio 5-29 dienomis vyksta Kopenhagos Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencija kurioje dalyvauja 35 valstybės atstovų teisėmis. Pabaltijo valstybės bandė gauti stebėtojų teises. Pagrindinė tema šio užsienio reikalų ministrų suvažiavimo yra *Zmogiškoji Dimensija*.

Dalyvavo Estijos, Latvijos ir Lietuvos užsienio Reikalų Ministrai. Šalia jų į Konferenciją atvyko Estijos aukšti pareigūnai Trivimi Velliste ir Jaak Lippmaa, Latvijos deputatas į TSSR Aukščiausią Tarybą, Mavriks Vulfsons ir Lietuvos Seimo Mažumų Komisijos Pirmininkas, Virgilijus Cepaitis. Iš Pasaulio Pabaltiečių Santalkos dalyvavo sekantys: Pasaulio Estų Federacija, Pasaulio Laisvųjų Latvių Federacija ir Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas. VLIKO delegaciją sudarė: Pirmininkas Dr. Kazys Bobelis, Dr. Algimantas Budreckis, Dalia Bobelienė ir Arvydas Budreckis. Spaudos ir pagalbinių sekcijų sudarė Romas Kinka, Anglija; Gintė Damušytė, JAV; ir Gabija Petrauskienė, Kanada.

Santalkos atstovų pasitarimas įvyko birželio 4d., kurio metu buvo priimtas trijų punktų bendras pareiškimas: 1. Prašyti Konferencijos pripažinti Pabaltijo valstybių suverenumą. 2. Prašyti Konferencijos daryti intervenciją, kad Sovietų Sąjunga nuimtų Lietuvos Blokadą, ir 3. Išgauti Pabaltijo valstybėms stebėtojų statusą šiose Konferencijose. Santalkos delegatai aplankė beveik visų valstybių delegacijas įteikdami jiems daugiau informacijų apie Pabaltijo kraštus. Taip pat buvo susitikta su spaudos, radijo ir TV korespondentais/reporteriais.

Birželio 7d. VLIKO delegacija padarė vizitą pas Airijos Ambasadorių, Robert McDonagh, kuris prielankiai priėmė lietuvių trijų punktų prašymą, ir žadėjo reikalą referuoti Airijos vyriausybei ir iškelti Konferencijos komisijai posėdžiuose.

Vakare Pabaltijo atstovai dalyvavo Sovietijos žydams gelbėti sąjungos suvažiavime. Kalbėjo Estų Ministras Mari ir Lietuvių Ministras Saudargas.

Penktadienį, 6/8 įvyko Europos Parlamento Demokratų Frakcijos Suvažiavimas, Kopenhagos Sheraton viešbutyje. Suvažiavimo prezidento pirmininkas Egan Kelpsch buvo pakvietęs pabaltiečius padaryti pranešimus. Lietuvos Užsienio Reikalų Ministras Algirdas Saugardas padarė gyvą pranešimą apie Lietuvos blokadą, kas labai sudomino suvažiavimą. Paspilylė daugybė klausimų. Prezidiumas pasiūlė sekantį rezoliuciją:

1. Remti visais būdais darybas tarp Pabaltijo valstybių ir Kremliaus dėl taikingo sutarimo nepriklausomybės klausimu,

2. Toliau tyrinėti galimybes išplėsti prekybos santykius tarp Vakarų ir Pabaltijo kraštų, ir

3. Plėsti bendradarbiavimą per organizacijas.

Birželio 8d. Pabaltiečiai

suorganizavo spaudos konferenciją, kurią globojo JAV CSCE delegacija. Kalbėjo visų trijų kraštų atstovai, bet daugiausia dėmesio ir klausimų susilaukė Lietuvos atstovas, Algirdas Saudargas. Visiems korespondentams rūpėjo blokada ir jos pasekmės. Visi trys ministrai pareiškė, kad jie prašė Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferenciją, kad jų valstybėms būtų suteiktas stebėtojų „Observers“ statusas.

JAV CSCE ambasadorius Max Kampleman 6/7 priėmė visus tris užsienio reikalų ministrus pasitarimams, po to susitiko su visais pabaltiečių atstovais.

Lietuvos jaunimo organizacijos

Lietuvos jaunimo organizacijos sekančiu pareiškimu kreipėsi į pasaulio jaunimo organizacijas:

Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba 1990-ųjų metų kovo vienuolinktą dieną atkūrė nepriklausomą Lietuvos valstybę, išreikšdama ilgus dešimtmečius puoselėtą lietuvių tautos laisvės siekį. Tą siekį lietuvių tauta patvirtino daugiau nei dešimtmetį trukusių rezistencijos kovų prieš Stalino genocidą laikotarpiu. Tačiau mūsų tautos genocidas nesibaigė su Stalino mirtimi. Tautos kancios kelias tęsėsi iki pastarųjų dienų. Buvome priversti savo rankomis laidoti savo istoriją, niekinti tautos tradicijas, gyventi melo ir teroro akivaizdoje. Iš mūsų prievarta buvo plėšiamas tikėjimas, naikinama visų kalba. Tačiau tauta nepalūžo, niekuomet nenustojo kovojusi.

Tai liudija Romo Kalantos auka, Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika ir kita pagrindžio veikla, šimtai kovotojų, sąžinės kalinių kalintų sovietiniuose kalėjimuose, lageriuose ar psichiatriinėse ligoninėse ir nenuilstama išeivijos lietuvių tremtinių veikla laisvajame pasaulyje. Lietuvos jaunimas niekuomet neatsisakė laisvės, kaip aukščiausios savo teisės ir visuomet tikėjo, kad sulauks Nepriklausomybės atstatymo dienos.

I teisėtus Lietuvos Parlamento veiksmus sovietinis okupantas atsakė ekonomine blokada, beprecedentiniu Lietuvos jaunulčių grobimu prievartiniam tarnavimui okupacinėje armijoje, lauždamas savo paties pasirašytus tarptautinius susitarimus.

Penkiasdešimt metų daugelis pasaulio valstybių nepripažino 1940-aisiais metais Sovietų Sąjungos įvykdytus Lietuvos okupacijos ir aneksijos. Tai buvo didelė moralinė parama, kuri mus stiprina, palaikė laisvės viltį ir tikėjimą, šviesesne ateitimi.

Šiandien kaip niekad mum reikalinga pasaulio demokratinių jėgų parama. Lietuvos pasirinktas kelias - taikus, parlamentinis, grindžiamas tarpvalstybinėmis derybomis.

Kreipiamės į jus, Pasaulio Jaunimo organizacijas, prašydami savo veikla kiek įmanoma paveikti savo šalies viešąją nuomonę ir vyriausybes kad: pirma - nedelsiant pripažintų Lietuvos nepriklausomybę ir paremtų jos

Birželio 9d. visi trys ministrai ir Santalkos atstovai nuvyko į Norvegiją, kur buvo labai šilta ir iškilmingai priimti Norvegijos Ministerio Pirmininko.

Bendrai, Pabaltijo valstybės susilaukė gan daug dėmesio, klausimų, ir palankių komentarų iš įvairių valstybių, jų tarpe Airijos užsienio reikalų ministeris, G. Collins, Islandijos užsienio reikalų ministeris, J. Hannibalsson, Austrijos užsienio reikalų ministeris, A. Mock; Norvegijos užsienio reikalų ministeris, K. Bondevik ypatingai pozityviai pasisakė už Lietuvą.

R.S. (Tautos Fondas) ELTA

teisėtą vyriausybę, antra - kiekvieną sovietų agresijos aktą Lietuvoje atsakytų griežtai ir principingai.

Jeigu lietuvių tautos siekiai nebus pasaulio paremti, tada privalote apmąstyti ko gi vertos Jūsų Konstitucijos, tarptautinės deklaracijos ir rezoliucijos, kuriomis vadovaujate ir kurias pasauliui skelbiate. Tegyvuoja nepriklausomybe ir tautų laisvo apsisprendimo teise. Pasirašė: Lietuvos Skautų Sąjunga, Lietuvos Ateitininkų federacija, Lietuvių tautinio jaunimo sąjunga „Jaunoji Lietuva“, Gediminaičiai, Lituanica.

Šiomis dienomis Vilniuje buvo įkurtas Lietuvos jaunimo organizacijų informacinis centras. Jo sekretore išrinkta Laima Juozaitienė, laikina būstinė - Moksleivių rūmuose, Paleckio gatvėje.

LRTV

Amerikos „patarimai“ Lietuviai

Baltųjų Rūmų atstovas Fitzwater Vašingtone pareiškė, kad Jungtinės Amerikos Valstybės nenumato pripažinti vienašališkai paskelbtos Lietuvos nepriklausomybės, nes nenori pagilinti tarp Vilniaus ir Maskvos esančių nuomonių nesutarimų.

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo klausimas, kalbėjo Baltųjų Rūmų atstovams turi būti taikingai išspręstas prie derybų stalo. Tačiau Maskva, turi gerbti lietuvių tautos išreikštą laisvą valią. Dar kartą priminęs, kad amerikiečiai niekada nepripažino teisėtų prievartinio Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą, Fitzwater pažymėjo, kad Lietuvos vyriausybė dar turi įsitvirtinti savoje teritorijoje, visiškai perimti jos kontrolę, turi būti pajėgi spręsti savo likimą. Tik tuomet Vašingtonas ją palaikytų teisėta. Lietuviai žengia pirmuosius žingsnius į demokratiją, bet savo ateitį jie turi nuspręsti derybomis su Sovietų Sąjunga. Amerikiečiai troškta, kad padėtis būtų išspręsta taikingai ir nesiliaują raginę sovietinę vyriausybę, kad gerbtų lietuvių tautos valią. Baltųjų Rūmų atstovas išreiškė įsitikinimą, jog pagrįstai galima manyti, kad Maskva ir Vilnius pajėgs abiem pusėm patenkinamai išspręsti Lietuvos problemą, atverti kelią lietuvių laisvam apsisprendimui.

LRTV

Maszkvos pasiūlymai ir reikalavimai Lietuvai?

Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis Maskvoje nelaukiai susitiko su prezidentu Gorbačiovu. Spaudos, agentūrų žiniomis, susitikimo paprašęs Landsbergis. Pokalbyje iš TSRS pusės dalyvavo taip pat TSRS Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Anatolijus Lukianovas, o iš Lietuvos republikos pusės - Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininko pavaduotojas Stankevičius ir atstovas Tarybų Sąjungai Egidijus Bičkauskas. Pusantros valandos trukusiame pokalbyje aptartos abiejų šalių santykių problemos, paliesti klausimai, susiję su TSRS ir Lietuvos derybų galimybėmis, TSRS reikalavimais. Pagal turimas informacijas, Vytautas Landsbergis sugrįžo į Vilnių ir tuoj nuvyko į Aukščiausiosios Tarybos posėdį, kuriame buvo pradėti svarstyti Sovietų Sąjungos pasiūlymai ir reikalavimai Lietuvai.

Spaudos agentūros dar kartą atkreipia dėmesį, kad dauguma Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos narių yra priešingi Maskvos siūlomam kovo vienuoliktos dienos - Nepriklausomybės atkūrimo akto moratoriumui arba įšaldymui. Kai kurie lietuviai parlamentariai pareiškė, kad sutikimas paskelbti Nepriklausomybės akto moratoriumą prilygtų kapituliacijai. Lietuvos Parlamento komisijos yra parengusios net aštuonis kitus pasiūlymus Maskvai dėl derybų su Lietuva užmezgimo. Ministrė pirmininkė Prunskienė ir Algirdas Brazauskas, betgi, paragins Parlamentą priimti moratoriumą. Ji pasakė, kad moratoriumas sudarytų galimybę užmegzti dialogą su Maskva, derybų keliu ieškoti Lietuvos problemos sprendimo, o šį tikslą galima atsiekti tik susitarus su Maskva, pažymėjo Prunskienė. Numatoma, kad Lietuvos Parlamente diskusijos tuo klausimu bus labai gyvos.

LRTV

Rumunija nepasikeitė

Po paskutinių įvykių Rumunijoje manoma, kad Rumunijos revoliucija buvo Maskvos suorganizuota tam, kad atsikračius nemėgiamo diktatoriaus Ceausescu. Vykstant rinkimams buvo skundžiamasi, kad persekiojama opozicija ir kad rinkimai, kuriuos laimėjo Tautinis Gelbėjimo Frontas, kuris sudarė vyriausybę, nebuvo teisėti. Juos stebėjo užsienio atstovai, bet ir jų nuomonės skyrėsi. Patys rumunai teigia, kad Tautinio Gelbėjimo Fondas yra sudarytas iš tų pačių komunistų ir kad net buvę slaptos policijos Securitate nariai tarnauja policijoje ir terorizuoja visuomenę. Tačiau demonstracijos prieš vyriausybę numalšinti buvo iškviesti dideli būriai angliakasių, kurie su demonstruojančiais labai žiauriai elgėsi. Jie taip pat įsilaužė į opozicinių partijų ir laikraščių įstaigas ir viską išdaužė. „Už gerai atliktą darbą“ prezidentas Iliescu angliakasiams padėkojo. Vakarų valstybės laikinai sustabdė pašalpas Rumunijai.

Bulgarijoje rinkimus taip pat laimėjo komunistai, pasivadinę Bulgarijos Socialistų partija. Ir ten opozicija teigia, kad rinkimai buvo suklastoti ir todėl ji nesutinka su vyriausybe sudaryti koaliciją.

Įvykiai Rumunijoje ir Bulgarijoje skiriasi nuo demokratėjimo proceso Lenkijoje, Vengrijoje, Čekoslovakijoje ir Rytų Vokietijoje.

Joninės

Saulės gražos, rasos, kupolinės šventė

*Kai atimama žemė -
mato visi, kai nutyla kalba -
dar prakalba sąžinė,
o kai atimamas etninis paveldas -
užmiegamą amžiną mirusių tautų
miegu...“*

Marcelijus Martinaitis

Lietuvos šviesuoliai, gerai suprasdami, kad okupantas mus sparčiai migdė tokion tautos mirtin, įvairiai gelbėjo savąjį etninį paveldą. Organizuojant kraštotyros darbus jie nuolatos patirdavo trukdymus, o maždaug prieš dvidešimt metų kraštotyrininkų Ramuva buvo netgi visai išvaikyta, jos darbas nutrauktas. Etninės kultūros medžiagos rinkimas smarkiai sulėtėjo, o surinkti turtai gulėjo muziejuose ir archyvuose, menkai tepanaudojami. Tuomet Justinas Marcinkevičius rašė:

*„Šią vasarą atkasė pilkapi
Ir visa, ką rado,
Antrą kartą muziejų palaidojo.
Kai niekas nematė,
Aš, senų papročių apverčiau juos.
Antrą kartą.“*

Nepaisydami stalinizmo bei stagnacijos metų stabdžių, Lietuvos šviesuoliai ir toliau visokiomis dingstimis tęsė etninio paveldo gaivinimą. Tokių būdu 1967 metais, prie garsių Kernavės piliakalnių, ir vėl buvo pradėtos švęsti Rasos, Kupolinės. Už poros metų Alpis Indronis 1969 metų „Kraštotyroje“ šitaip aprašė senoviškai švenčiamą vasaros saulės gražos šventę. „... buvo itin gausu dalyvių - apie 700. Šventę surengė Vilniaus kraštotyrininkų ramuva. Kiekvienos apėigos pradžia apskelbia ragas. (Prasideda) žolių ir gėlių rinkimas bei vainikų pynimas pievoje: „Tos žolelės yra naudingos (ir sveikatai reikalingos), kupoliau, kupolėli“. Tuomet eina devyniais kampais ir veda paskui save būrelius žmonių. Rinkimui vadovauja merginos, išmokusios pažinti augalus ir papasakoti apie jų galią iš Eugenijos Šimkūnaitės, liaudies medicinos ir burtų žinovės. Priskyne žolynų, visi kopia ant piliakalnio. Čia pasakomi pradžiazodžiai, pagerbiama nusileidžianti saulė. „Miela saulyte (Dievo dukryte), Ką visą dieną veikei? Po saulėlydžio pievoje tarp trijų piliakalnių užkuriama aukuro ugnelė - saulės sesuo. Veronika Janulevičiūtė, Julė Trinkūnienė ir kiti meta jon savąsias žolynų puokštes, tardami žodžius Gabijai, Zemynai, protėviams. Simbolizuodami didžiausio stiprumo pasiekusią saulės galią ir vydami šalin tamsos pamėklius, užsiplieskia laužai, ant karčiu, iškeltos stebulės. Svaidydamas naktin žiezirbų spiečius, nuo kalno nurieda degantis ratas. Nuplaukia Nerimi merginų paleisti vainikai, pagerbiamas mėnulis: „Mėnuo, mėnuo, mėnuleli, dangaus šviesus dievaitėli.“ Daug sykių sukasi rateliai apie apsilpusius laužus. Šokinėja per juos vaikinai. Skaito prie jų eiles poetai Marcelijus Martinaitis, Sigita Geda, pasakojo pasakas ir padavimus Ričardas Mironas, Norbertas Vėlius. Per naktį daug gražių dainų sudainuojama, rasotoje lankoje ir

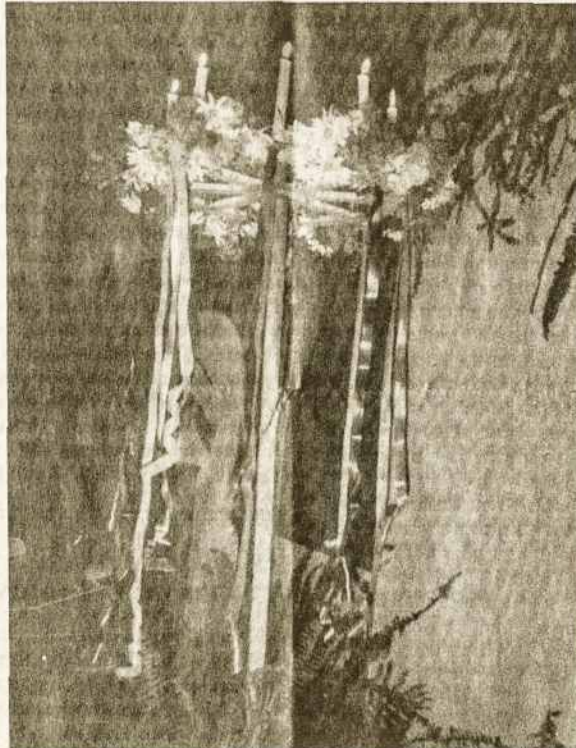
girioje ieškoma paparcio žiedo. Šventė baigiasi pagerbus tekančią saulę, ažuolą ir ryto rasą. Ankstyvą rytmetį skirstomės namo, kupinį gero jausmo, pagimdyto šventės, kurioje nebūna nė vieno žiūrovo - tik dalyviai.

Žmonėms Lietuvoje, kaip ir mums čia kitoje pusėje didžiųjų vandenių, yra labai svarbu sekti modernaus gyvenimo kultūrinę raidą, tačiau netenka išsižadėti to kas savita. Gi susipažinti su mūsų etnine kultūra, tai vis tolyn nustumti mūsų tautinę mirtį šituose krantuose.

Socialinės Globos Moterų Draugija šiek tiek tam uždaviniui talkininkauja, ruošdama kas metai Joninių vakaronę. Jos metu bandoma prisiminti vieną kitą Joninių paprotį. Jau antri metai, kai šią tradiciją labiau įprasmina susikūręs folklorinis ansamblis (vad. B. Staugaitienė, A.

Karazijienė), padainuodamas keletą Rasos švenčių - kupolinių dainų. Ypač šventiškai nuteikė dainuojamoji - šokamoji daina, kai poros sukosi apie išpuostą Kupolę - „stebulę“ (autorė J. Simankevičienė). Iškviešti, šokin įsiliejo ansamblių paraginti broliai, seserys, žmonos ar vyrai. Mergaitės, tautiniuose drabužiuose, pasipuošusios gyvų gėlių vainikais, nešinos puokštėmis žolynų, dar labiau išryškino šios šventės mintį, o didžiuliai salės arkas puošiantys bijūnų žiedai (autorė J. Šimkūnienė) vilioje viliojo svečius dainai apie „bijūnelio žalius lapus raudonus žiedelius“. Svečiai, gausiai apsidė vos salėje tilpančių stalų, daug dainų šiais metais nedainavo: visi dalinosi išpūdziais, paskutinėmis naujienomis bei Nepriklausomybės rūpesčiais Tėvynėje ir noriai pirkto visokių patarnavimų, nes baliaus pelnas, kaip skelbė svečius pasveikinusi draugijos pirmininkė J. Zalkauskienė, skirtas Lietuvai iš blokados gelbėti.

D. Simankevičienė

Joninių Kupolė - vežimo stebulė, papuošta žolynais, mergaičių kaspinais ir žvakutėmis

Parapijos choro metinė šventė

Melbourno Lietuvių Parapijos choras paminėjo savo veiklos 29 metų sukaktį birželio 30d. Parapijos name. Parapijos choras gieda kiekvieną sekmadienį per lietuviškas pamaldas, išskyrus sausio mėnesį, kada choras atostogauja. Be to choras gieda per įvairius minėjimus, kartais per jungtuves, laidotuves..

Dabartiniu metu Parapijos choras yra žymiai sumažėjęs skaičiumi. Mirtis praretino choro eiles, būtent: Eleonora Balčiūnienė, Leonas Vaičiaitis, Antanas Steponavičius, Vincas Ziogas, Benjaminas Duoba ir Emilija Seikienė. Kitur išsikėlė gyventi Vincė Sivickienė. Beviltskai paralyžuotas yra Juozas Petrašiūnas. Antanina Zemaitienė slaugo savo seną sergančią motiną, o Monika Sodaitienė ilgesniam laikui yra išvykusi į JAV-es. Monika Ziogienė buvo sunkiai sužeista automobilio katastrofoje ir gydosį namuose.

Dabartiniu metu giedojimus atlieka dažniausiai tik vyrų choras.

Laikė pobūvio seniūnas K. Mioldažys paminėjo ir apie parapijos choro išvyką į Tasmaniją ir dvejų dienų ekskursiją po Viktoriją. Apgailėstavo apie choro eilių retėjimą. Choro dvasios vadas kun. dr. Pr. Dauknys savo kalboje paminėjo, kad daugelis tautiečių atvyksta į lietuviškas pamaldas pasigėrėti choro giesmėmis. Pažadėjo paraginti tautiečius, ypač jaunesnius, papildyti choro eiles.

Gražių atsiliepimų apie Parapijos chorą buvo išgirsta per pasakytas kalbas. Sukakties proga kalbėjo ALB Melbourno Apylinkės Valdybos pirmininkas Dr. Jonas Kunca, vice-pirm. Kęstutis Lynikas, „Dainos Sambūrio“ vardu dirigentė Birutė Prašmutaitė. Choro vadovas Petras Morkūnas užbaigė visas kalbas, išreikšdamas padėką choristams už giedojimą, svečiams už atsilankymą ir kalbas, choro

SKAITYTOJŲ LAIŠKAI

Dėl „Tėviškės Aidų“ Nr. 23 patalpinto straipsnio „Lietuvos kovos ginklai“, redakcijai atsiuntė laiškus V. Ališauskas, G. Zemkalis, Nijolė Zvirgzdinaitė-Salkūnienė. Kadangi dėl laisvų ilgumo laikraštis negali jų patalpinti, čia suminimi pagrindiniai priekaištai minėtam Dr. J. Kuncos straipsniui: 1) Nepriiderama Lietuvos vyriausybės ir jos paskirto atstovo kritika; 2) Straipsnis yra amunicija Maskvos disinformacijai; 3) Skaldo bendruomenę; 4) Laikraštis neturėtų talpinti tokių straipsnių.

Redakcija yra nuomonės, kad mes čia gyvename demokratiškame krašte ir spaudos cenzūra yra nepriimtina, išskyrus melus ir užgauliojimus, kurių Redakcija neįžiūrėjo minėtame straipsnyje. Į kitus priekaištus Redakcija pakvietė atsakyti to straipsnio autorių.

Dr. Jonas Kunca yra nuolatinis kolumnistas-žurnalistas tarptautinio ir tarpamerikinio žurnalo „Vision“ ispanų kalba, leidžiamo Meksikoje. Po anglų kalbos, ispanų kalba yra plačiausiai paplitusi. Tas žurnalas Dr. J. Kuncos straipsnius spausdina kiekvienoje laidoje apie Lietuvą ir Sovietų Sąjungą ir jo straipsniai yra gerai vertinami. Tai tarptautinio pripažinimo žurnalistas!

Iš Lietuvos hierarchijos ir vadovų gauname gražių vertinimų mūsų „Tėviškės Aidams“. Kas norėtų savo giminėms padaryti dovaną, užprenumeruokite jiems „Tėviškės Aidus“. Vieno numerio persiuntimas į Lietuvą kainuoja \$1.60. Oro paštu į Lietuvą metinė prenumerata \$100.

Redakcija

Dėl lietuvių kalbos

Mūsų kalbos mokinių skaičius yra tiek sumažėjęs, kad galime prarasti australų paramą ir kartu progą mokintis savos kalbos arba ją pagerinti.

Apylinkės Valdyba kviečia visus pagalvoti, kad lietuvių kalbos mokėjimas gali būti pravartus ne vien vaikučiam, bet ir suaugusiam. Lietuva žengia į nepriklausomą gyvenimą. Daug kam gyvenimo perspektyvos laisvoj Lietuvoj galėtų būti geresnės negu ateities Australijoje. Be to atostogos tėvynėje bus daug malonesnės mokant savąją kalbą.

Lietuvių kalbos mokėjimas gali atidaryti duris į šviesesnę ateitį Jums ir Jūsų vaikam bei anūkam.

ALB Melb. Apylinkės Valdyba

globėjui kun. dr. Pr. Daukniui už vakarienes „pastiprinimą“...

Su šiuo pobūviu sutapo choro vadovo Petro Morkūno vardadienis, vargonininkės Zitės Prašmutaitės gimtadienis. Su šampanu jiems buvo palinkėta Ilgiausių Metų - Valio, Valio! Be to Petras Morkūnas su žmona ir Vincas Lazauskas išvyksta kelioms savaitėms atostogų į Lietuvą. Parapijos chorui vadovauti yra pakviesta Birutė Prašmutaitė.

Gražiai ir ilgai skambėjo sutartinės ir solo dainos. Visi jautėsi linksmi ir smagiai praleidę Parapijos choro šventę.

Choristas

IS MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Sv. Kazimiero Lietuvių Kolegijos Rektorių Romoje prel. A. Bartkus praneša kad Popiežius Jonas Paulius II, įvertindamas Lietuvos Bažnyčią ir Kolegijos 45 metų sukaktį liepos 1d., sekmadienį, atvyko į Kolegiją ir atnašavo šv. Mišias. Kartu koncelebravo arkivyskupas iš Vatikano Paulius Marcinkus, vysk. Paulius Baltakis, vysk. Antanas Deksnys, Kolegijos steigėjas prel. Ladas Tulaba, Kolegijos Rektorių prel. Algimantas Bartkus, kuris kartu šventė ir savo Kunigystės 25 metų Sidabrinį Jubiliejų.

Lietuvos Atstatymo Fondas

Melbourne aukojo bendra asmens suma \$1050 Virginija Billson, \$325 B.V. Vaitkai, \$200 J. Paragytė (Fail), \$145 B.V. Petkevičiai, \$20 A. Latvenas.

Visiems aukojusiems per Melbourne Apylinkės Valdybą nuoširdžiai dėkoja A. Ramoškienė.

CANBERRA

„Nepriklausomos Lietuvos Fondui“ Canberroje aukojo: \$2000 L. ir Z. Sipavičiai, \$150 Jurgis Dehn, \$50 Pr. Pankevičius, \$10 V.B. Minius. Sirdingai dėkojame aukojusiems.

Fondo Komitetas.

Australijos Lietuvių Dienos

MELBOURNE 1990 AUSTRALIA

Australijos Lietuvių Dienų metu, gruodžio 26-31 Melbourne, bus tęsiama svarbi įsigalėjusi tradicija - meno ir tautodailės paroda. Parodoje ne tik galėsime pamatyti, bet taip pat ir įsigyti Australijos lietuvių menininkų darbus. Paroda reprezentuos meną kuriantčius lietuvius Australijoje ir ypač norima kad stipriai pasirodytų mūsų jauni menininkai.

Parodą organizuoti sutiko dail. V. Didelis, kuris sako, kad „Si paroda yra mažos, bet dinamiškos, lietuvių bendruomenės kūrybinio pajėgumo liudijimas“.

Visais parodos reikalais prašome kreiptis į V. Didelį, 18 Creswick St., Hawthorn, Vic. 3122. Telefonas (03) 819 2770.

ALD Informacija

„TEVIŠKES AIDŲ“ SKAITYTOJAI

Maloniai prašome visų apmokėti prenumeratą. Kas nori gauti pakviltavimą, pridėti pašto ženklą. Adreso pakeitimui pridėti \$1.00 Nepamirškime ir savo dalį „Tėviškes Aids“ įrašyti į Testamentą. Dėkojame iš anksto.

A.L.K. Federacijos Valdyba.

A. a. Juozą Juškevičių laidojant, už jo vėlę šv. Mišioms aukojo V. Baltriminė, S. Grybienė, T.J. Jurgelaičiai, V. Kensminas, R. Klimienė, O. Kryžienė, A. Latvienė, A.J. Lekniai, P. Mažylis, G. Pr. Mikulicius, B.U. Petkevičiai, J.J. Serapinai ir Vacys Volodka iš Pertho. Laidotuvių Mišiose skaitymus atliko Algis Klimas ir jo dukrelė Marcelė Klimaitė, visiems palydint su tartinėmis giesmėmis.

SYDNEY

A gota Ankus (Ankudavičienė) kilimo iš Skraudžių kaimo Mariampolės Apsk. 90 metų amžiaus mirė ir palaidota 3-VII-1990 Rookwoodo Lietuvių Kapuose. Šv. Mišias atnašavo Lidcombes Australų Parapijos klebonas Monsignor John Meaney. Palydėjo j kapus ir labai jautrais žodžiais velionę atsisveikino. Liko vyras Konstantinas, duktė Justina, sūnus Kęstutis ir anūikai bei proanūikai. Išėkis Dievo globoje. CV

Canberros Apylinkės Valdyba

Pirmininkė - Juratė Grigonytė, vice-pirm. - Gintautas Kaminskas, išdininkė - Daina Mauragyte.

Liepos mėn. 15d. 2.00 val p.p. Canberroje įvyko 70-ties metų paminėjimas taikos sutarties tarp Rusijos ir Lietuvos, kuri buvo padaryta 1920m. liepos mėn. 12d.

Minėjimas įvyko Lithuanian-Australian Club.

Bažnyčios naujas metraštis

Bažnyčios statistikos biuras paskelbė naują metraštį, kuriame pateikiami statistiniai duomenys apie katalikų Bažnyčią nuo 1978-ų iki 88-ųjų metų. Per šį dešimtmetį katalikų skaičius pasaulyje padidėjo 19-ka procentų, o vien tik Afrikos žemyne net 50 procentų. Maždaug 15-ka procentų padidėjo pastoracinių centrų - vyskupijų, prelatūrų, parapijų skaičius. 1988-ais metais pasaulyje buvo 4,126 vyskupai, beveik 402 tūkstančiai kunigų ir apie 16-ka tūkstančių nuolatinių dijakonų. Iš metraštyje pateiktų statistinių duomenų paaiškėja, kad ypač Afrikos ir Azijos kraštuose labai smarkiai pagyvėjo katalikų bendruomenių veikla, kai tuo tarpu Vakarų Europoje ir šiaurės Amerikoje Bažnyčia pergyvena tam tikrą sustingimą.

(RG)

Parsiduoda tautiniai rūbai. Kaina \$250 - \$300. Kreiptis pas J. Mulevičienę, tel. 726 9414.

Kvietimas

į Saulių Balių

Melbourno DLK Vytenio Saulių Kuopa nuoširdžiai kviečia visus tautiečius su draugais ir draugėmis atsilankyti į ruošiamą iškilminį gą Saulių Balių, kuris įvyks 1990 liepos mėn. 28d., šeštadienį Lietuvių namuose.

Gros keturių žmonių orkestras turėsite gerą progą pasilinksinti ir gražiai praleisti laiką.

Bus patiekta skanūs šalti užkandukai, vėliau karšta skani vakarienė. Išgėrimus pardavinės klubo bufetas. Po vakarienos bus vertingų fantų loterija.

Bilietas tik \$10. Į balių užsisakyti status skambinti V. Sukevičius 429 9046 arba J. Gylis 459 9264.

Saulių Kuopos Valdyba

ALB Kultūros Tarybos veiklos informacija

Bendruomenės sėkminga kultūrinė veikla priklauso nuo daugelio faktorių. Pirmiausia nuo tvirtų pagrindinių įgūdžių ir nuo tvirtos, gražios ir prasmingos tradicijos. Lietuvių tauta gyvenimo ir kūrybos pavyzdžiu patvirtina savąjį turtingos praeities palikimą ir tiesiog, kaip iš šaltinio semiasi savo sumanymams dvasinės stiprybės ir šviežią tėvynės meilės motyvą.

Sumanymų atsiranda daug Melbourne Kultūros Tarybos posėdžiuose. Čia paminėsiu kelis pagrindinius:-

Paruošta medžiaga Australijos lietuvių 40-ties metų kultūrinės veiklos leidiniui, kuris tikime, bus galutinai apipavidalintas ir atspausdintas prieš metų pabaigą.

Kultūros Tarybos pastangomis atgaivintas Melbourne teatras, kuris praėjusių metų gale gerai pasirodė teatrų festivalyje Adelaidėje. Šių metų pradžioje tą patį, Neverauskienės-Marcinkonytės parašytą scenai veikalą „Ievos žydi baltai“, Melbourne teatralai pakartojo Melbourne.

Adelaidės „Vaidilos“ teatras buvo pakviestas ir atvyko į Melbourne š.m. kovo 18d. su pastatymu „Pirmas skambutis“. Tuo metu buvo surengtas ir trijų teatrų foto ir pastatytų scenos veikalų programų paroda Lietuvių namų viršuje.

Atlikti buvo ruošos darbai kultūros kongresui Lietuvoje, kuris dėl žinomos priežasties neįvyko.

Š.m. kovo 25d. buvo Kultūros Tarybos suruošta, gerai pasisekusi, literatūrinė popietė. Artėjo Velykų šventės, margučių marginimo laikas. Šią problemą Kultūros Taryba išsprendė konkrečiai: balandžio 7d. suorganizavo margučių dažymo demonstraciją.

Vienas labai svarbus Kultūros Tarybos narių užsimojimas yra žodinės istorijos rinkimas, bet dėl ruošiamo leidinio darbų dabar kiek atsiliko.

Lėšos leidinio išleidimui kaupiamos įvairiais būdais. Prie pajamų iš parengimų prisideda ir retkarčiais, sekmadieniais, Lietuvių namuose pietų virimas.

Svarbiausia, tai dabar ruošiamie retai Melbourne pasirodžiusi Siupini, kuris įvyks Lietuvių namuose, sekmadienį, liepos 22d. 2.30 val. Tai žmogiško optimizmo, tauraus ir nuoširdaus polėkio, kartu dainos ir muzikos reiškinys. Be vietinių pajėgų, atvyks ir dalyvaus du dainos vienetai iš kitur.

Į Siupinį atsilankę, manau suras kada nors pamestas dvi auksines valandas, kiekviena iš jų bus išsagstyta po 60 deimantinių minučių ...Ateikit!

Siupinio pelnas skiriamas kultūrinio leidinio išleidimui. AB

A. † A. Juozui Juškevičiui

iškeliavus Amžinybės keliais, jo žmonai Elenai, dukteriai Danai, broliui Vacloviui ir visiems artimiesiems reikšdami gilią užuojautą kartu liūdime.

Klimų šeima

PADEKA

Mirus mūsų brangiam vyrui, tėvui ir tėvukui, Jurgui Vasiliauskui, nuoširdžiai dėkojame suteikusiems jam paskutinį patarnavimą: Gerb. kunigams-klėb. J. Petraičiui, kun. dr. P. Daukniui ir kun. P. Nykštui, už gražiai pravestas koncelebracines Mišias; dir. N. Masiulytei-Stapleton ir jungtiniams Lituania ir Sv. Kazimiero chorams už puikų giedojimą.

Dėkojam tarusiems atsisveikinimo žodžius ir pareiškusiems užuojautą ALB Pirm. J. Stačiūnui, Aiteininkų ir Caritas vardu A. Kubiliui, mokslo kolegų vardu J. Lapšui ir draugų vardu V. Neverauskui. Dėkojame už nekrologus ir pareikštą užuojautą spaudoje: kun. dr. P. Daukniui, Pr. Pusdešriui, V. Neverauskienei, V. Neverauskui, klėb. J. Petraičiui, Parapijos bei Caritas Tarybos, Aiteininkams Sendraugiams, Katalikių Moterų Draugijai, Moterų Sekcijai, Radijo programų Vadovams, Moterų Oktetui, Adelaidės chorui Lituania ir Sv. Kazimiero chorui, Melbourne Dainos Sanbūriui, Sydnejaus chorui „Daina“, „Tėv. Aidų“ Redakcijai ir Administracijai, Kultūros Tarybai, Estų Bendr. Valdybai ir visiems draugams už atsiųstas užuojautos korteles iš Lietuvos, Amerikos, Tasmanijos ir Australijos.

Dėkojam už užprašytas Mišias, už gelės ir stambias aukas Lietuvos pagalbos Fondui. Sirdingas aciū karsto nešėjams ir visiems Adelaidės lietuviams, taip gausiai dalyvavusiems laidotuvių apeigose ir žodžiu pareiškusiems užuojautą.

Dėkingi, Genovaitė Vasiliauskienė ir Seima.

VAKARŲ AUSTRALIJOS ŽINUTĖS

Išvežtųjų minėjimas Vakarų Australijoje

Minėjimą ruošė Vakarų Australijos Baltiečių Taryba; jis įvyko birželio 17d. (sekmadienį) 3 val. po piet. Latvių salėje, Belmont. Minėjime dalyvavo netik pabaltiečiai, bet ir kitų pavergtų tautų nariai. Gana didelė latvių salė buvo perpildyta, - kai kuriems teko stovėti.

Scenoje labai įspūdinga dekoracija: kairėje - trijų Pabaltijo valstybių herbai, viduryje teka laisvės saulė, o dešinėje, - sutrūkęsi grandinė, leidžiasi raudona žvaigždė ir krenta kūjis su piautuvu.

Po Australijos Himno, minėjimą atidarė ir pravedė Baltiečių Tarybos pirmininkas Petras Cėkanauskas. Pristatė įvairių tautybių valdybų pirmininkus bei atstovus ir kvietė svečius ir pakvietė pastorių Musinski praveisti religines apeigas.

Pastorius L. Musininkis kvietė melstis už Pabaltijotautas. Kai buvo paskelbtos Pabaltijo valstybių nepriklausomybės, Pabaltijyje buvo didelis džiaugsmas; bet džiaugsmą pakeitė sielvartas, ypač Lietuvoje, nes ten prasidėjo ekonominė ir politinė priespauda.

Paskaitą skaitė Vakarų Australijos Universiteto politinių mokslų profesorius Patrick O'Brien. Paminėjo, kad Rytų Europos ir Pabaltijo valstybių bandymas nusikratyti Sovietų jungą yra labai svarbus istorinis įvykis. Tuose kraštuose gyventojų masės pritaria valdžiai ir inteligentijai. Deja, taip nėra Australijoje ir kitose Vakarų valstybėse: gyventojų masės ir tuose kraštuose pritaria Rytų Europose ir Pabaltijo valstybių laisvės troškimui, bet tų kraštų valdžiai ir inteligentijos nuomonė nesutinka su gyventojų galvoseną. Australija nieko neprarastų jei

PERTHAS

Sukaktuvininkas Savanoris-Kūrėjas Viktoras Valaitis.

Vienas žymus tautietis vyriausis amžiuje iš visos Pertho Lietuvos bendruomenės, vienintelis likęs savanoris - kūrėjas Viktoras Valaitis, kuris liepos mėn. 7d. švenčia savo 90-tą gimtadienį.

Viktoras Valaitis turėdamas 18 metų amžiaus 1918 metais stėjo į savanorių kūrėjų eilės. Jis minėtasis metais dalyvavo Lietuvos Nepriklausomybės kovose prieš bolševikus ir lenkus, dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės. Vėliau Viktoras tarnavo Lietuvos kariuomenėje iki 1920-tų metų. Per tą visą laiką jis kovojo už Lietuvos ir lietuvių tautos laisvę.

Sukaktuvininkas ir šiandien nenustojant galvoja ir trokšta, kad Lietuva laimėtų kovą už dabartinę paskelbtą nepriklausomybę. Dieve padėk jiems toje kovoje prieš dabartinius bolševikus. Viktoras Valaitis per visą jo gyvenimą buvo aktyvus ir veiklus asmuo. Jis ir čia Australijoje dirba ir veikia lietuvių bendruomenėje ir „Ramovės“ skyriuje, dėl tėvynės ir Lietuvos labui.

Sukaktuvininkui V. Valaičiui Bendruomenė ir Ramovė linki daug laimės ir sveikatos dar sulaukti 100 metų amžiaus.

B. Steckis

pripažintų demokratiškais išrinktas Pabaltijo valstybių valdžias ir jų paskelbtą nepriklausomybę.

Australija ir kitos Vakarų valstybės taiko sankcijas Pietų Afrikai, bet pritaria Sovietų Sąjungos sankcijoms taikomoms Pabaltijo valstybėms. „Perestroika“ būtų buvusi įgyvendinta Pabaltijo valstybėse, bet niekuomet nebus įgyvendinta Sovietų imperijoje.

Komunizmas sunaikino senos santvarkos morale, bet naujos moralės nesukūrė. Bet Vakarų kraštų inteligentija, įskaitant ir Australiją, tiki, kad komunizmas sukūrė ir įgyvendino naujas idėjas. Bet tikrenybėje, tos idėjos nebuvo įgyvendintos. Kai žmogus praranda gerio ir blogio savoką, tai viskas yra pateisinama: pagal tokią filosofiją ir išsivysto kriminalinė visuomenė.

Nedidelis, bet stiprus latvių vyrų choras, vadovaujamas J. Vucens, padainavo dvi dainas. Jaunieji latvių dainininkai (trys merginos ir du vyrukai) padainavo dvi dainas. Jiems vadovauja Gina Balodis.

Po to, latvių mišrus choras, vadovaujamas J. Purvcinskio,

padainavo dar dvi dainas. Sekė Estų, Latvių ir Lietuvių tautiniai himnai. Minėjimo programose buvo atspausdinti visų himnų tekstai, tai himnus giedojo ne kiekviena grupė atskirai, bet visi dalyviai. Visiems himnams toną padavė Gina Balodis.

P. Cėkanauskas padėkojo prof. O'Brien ir programos išpildytojams. Paminėjo, kad šiemet nebuvo kviešti nei valdžios nei opozicijos atstovai. Paprastai, jie pažada visokią moralinę paramą, bet pažadai ir lieka pažadais. Pakvietė Pabaltijo bendruomenių valdybų atstovus išardyti scenoje buvusius Sovietų Sąjungos simbolius: žvaigždę, kūjį ir piautuvą; tai simboliškas nusikratymas Sovietų vergijos.

Buvo išneštos dvi rezolucijos: 1) Australijos Federalinei valdžiai, kad pripažintų Pabaltijo valstybių nepriklausomybę ir 2) Rumunų bendruomenės atstovo pasiūlyta rezolucija Rumunijos valdžiai; pasipiktinimas, kad dabartinė Rumunijos valdžia sukurstė darbininką prieš darbininką ir buvo kraujo praliejimo.

SPORTO NAUJIENOS

Prieš pora savaitių į Kauną suvažioavo visi buvę geriausi Kauno „Žalgirio“ krepšininkai, dabar jau „žvaigždės“, žaidžią įvairiose užsienio komandose. Vienas tik Sarūnas Marčiulionis, žaidžiąs Amerikos aukščiausioje profesionalę NBA lygoje, nebuvo išleistas, nes jo vadovai baiminosi, kad jis rusų, dėl esančios blokados, gali būt iš Lietuvos neišeistas. Suvažioavo šie krepšininkai į Arvydo Sabonio vestuves, vykusias Kaune. Jis vedė 1988-ųjų metų „Miss Lithuania“ Ingridą Mikėlionytę. Vestuvės buvo ypatingai iškilios, stebint tūkstančiams kauniečių. Po vestuvių jie grįžta gyventi į Ispaniją, kur Sabonis žaidžia krepšinį. Šia proga buvo surengtos krepšinio rungtynės tarp atvykusių „žvaigždžių“ komandos ir dabartinio Kauno „Žalgirio“. Laimėjo „žvaigždės“ rezultatu 110:97, daugiausiai taškų sumetant Sabonitui ir Kurtinaičiui po 32. Rungtynių metu žalgiriečiai krepšininkai atsiveikino su savo buvusiu komandos kapitonu G.Krapiku, kuris taip pat žais užsienyje. Kapitonu dabar tapo A.Brazys.

Su visu didžiuoju Lietuvos persitvarkymu, keičiasi ir visa sportinė Lietuvos sistems. Iš buvusio Lietuvos valstybinio kūno kultūros komiteto, kurio ilgametis pirmininkas buvo Z.Motiekaitis, tapo vyriausybės padarytas Kūno kultūros ir sporto departamentas, kurio direktorium buvo paskirtas Algirdas Raslanas. Tai jaunas 32-ųjų metų sportininkas, buvęs fakultete dekanas, akademinio irklavimo ir slidinėjimo specialistas gimęs Dusetose, baigęs Kūno kultūros institutą ir dabartiniame savo naujame darbe, pagrindiniu tikslu turi „Sveikos ir sportiškos tautos, kurios ateitis vaikai, įgyvendinimą“.

Sofijoje per tarptautines tradicines lengvosios atletikos varžybas, labai gerai pasirodė

Lietuvos ėjikai. 10 kilm. nuotolį laimėjo R.Arbačiauskas, kai kitas prizines vietas laimėjo J.Klioklys ir D.Pavilonis.

Jeigu lenkai anksčiau mums ir nebūdavo labai draugiški, tai dabar, ypatingai pačioje Lenkijoje, lietuviai yra labai gerbiami. Netoli Poznanės vyko „Mažojo Lenkijos maratono“ varžybos, kuriose dalyvavo be pačios Lenkijos, Vak.Vokietijos, Čekoslovakijos, Vengrijos, Austrijos, Olandijos ir Lietuvos sportininkai. Pristatant paskirų valstybių sportininkus, pačios didžiausios ovacijos buvo išreikštos lietuviams, gausiai susirinkusiems žiūrovams šaukiant „Brawo, wolna

AUKOS

Paramai Lietuvai

Praeitose Žinutėse (No. 179) buvo paskelbti pirmieji aukotojai. Dabar skelbiami tie, kurie aukojo birželio mėn: \$1000 M.G.G.B., \$500 Cibulskių šeima, \$300 Kuzmickų šeima, \$250 V.J. Repševičiai, po \$200 V. Valiukėnienė, F.Šimaitienė, A.I. Kaminickai, A. Balakauskas, M. Radzevičienė, po \$100 V.F. Garniai, H. Grinevičius, V.M. Gražuliai (Mt.Barker), K.M. Vaičiūnai, E. Petrukėnienė (prisiminimui a.a. vyro Jono), A.P. Krutuliai, B. Jonikienė, P.D. Cėkanauskai, A.Byra, Pertho'o „Ramovė“, R.J. Paščekai, Naglazų šeima, A. Dixon-Paščekaite (Esperance; papildomai, - anksčiau \$10), K. Repševičiute ir J. Maldeikių; po \$500 PR ir RR Allen (Mt.Barker), D. Callaghan (Vitkūnaitė), P.E. Plučai, M. Burneikienė ir A.K. Valinčiai, \$20 A. Statkus, \$5 M.V. Klimavičius. Iki šiol iš viso surinkta \$15 370. Aukos renkamos ir toliau. Kas dar neaukojo ar kas nori aukoti papildomai, prašomi kreiptis į aukų rinkėją arba asmeniškai ar siųsti čekius bei pašto perlaidas šiuo adresu: J. Cyžas, 283 Crawford Rd., Inglewood, 6052. Čekius rašyti „Lithuanian Community of WA“ arba „Aid for Lithuania“.

Titwo“ ir panašiai, kai visur po varžybų lietuviai buvo labai svingingai priimami. Varžybose savo nuotolyje laimėjo vilnietis S.Urvikis, kai gerai pasirodė ir P.Simonėlis. Bobrulsko maratono bėgimą laimėjo vilnietis R.Jakelaitis, antrą vietą užėmęs J.Bučeliui.

Sekantį metų IV-sioms Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynėms Lietuvoje yra smarkiai ruošiamasi ir parengimams jau išleista keli milijonai rublių. Si šventė be jokių abejonių tikrai įvyks ir Australijos lietuviai gali dėl to visai nedvejoti. Sydnejaus koviečiai ruošiasi labai internisyviai ir prašo sydnėjieškių kuo dosniau juos parmeti, nes išlaidų bus labai daug. Ačiū už tai.

Antanas Laukaitis

Rinkimai Čekoslovakijoje

Čekoslovakijoje pasibaigė pirmieji pokario metais laisvi politiniai rinkimai į federacinį Parlamentą ir į vietinius Čekijos bei Slovakijos Parlamentus. Jau vyksta balsų skaičiavimas ir, galbūt, vakare bus pradėti skelbti pirmieji rezultatai. Pagal turimas informacijas, rinkimuose dalyvavo apie 80% balsavimo teisę turinčių piliečių, tai yra apie 10 milijonų čekoslovakų, iš bendro penkiolikos milijonų krašto gyventojų skaičiaus. Kandidatus išskėlė net 23 politinės partijos ir grupuotės. Numatoma, kad daugiausiai balsų surinks trys pagrindinės politinės partijos -

Demokratinis Forumas, krikščionių demokratų unija ir žalieji. Komunistų partija, atsikračiusi senųjų dogmų, rinkėjam pristatė nauju veidu, tuo būdu siekdama atgauti balsuotojų pasitikėjimą. Pažymėtina, kad rinkimų išvakarėse penki buvę aukšti komunistų partijos veikėjai, tarp jų buvęs generalinis sekretorius Jakšė, buvo sulauktyti ir teisėjų apklausingi dėl jų veiklos po sovietinės intervencijos Čekoslovakijoje 1968-ais metais. Jie gali būti apkaltinti dalyvavimu represijose, taip pat korupcija. Taip pat ir Bulgarijoje įvyks pirmieji po 1938 metų laisvi politiniai rinkimai.

REMK AUSTRALIJOS LIETUVIŲ FONDA

nes jo tikslas yra: - Skatinti, remti ir puoselėti lietuvių tautinę kultūrą, mokslą, švietimą, meną ir kitas lietuvių apraiškas AUSTRALIJŲ. Fondą stiprinsime ir jį ugdysime, jei įvairiomis progomis jam aukosime, stosime jo nariais ir nepamiršime jo surašdami testamentus. Testamentuose reikia įrašyti tiksliai angliškąjį Fondo pavadinimą ir adresą:

AUSTRALIAN LITHUANIAN FOUNDATION INC.

50 Errol Street, North Melbourne, Victoria.

Visą korespondenciją ir aukas prašome siųsti adresu:

P.O. Box 11, North Melbourne. Vic. 3051

A.L. Fondo Valdyba.